

प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/ जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ।
प्रभाव पब्लिकेशन प्रा. लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१-४३७३५७७, ९७६९१५४००,
९८४१५१२१७, ९८४१२४६२६९
marketing2prabhav@gmail.com

वर्ष १२ अंक २० काठमाडौं मंगलबार, ३० वैशाख २०८२ Prabhav National Daily Tuesday, May 13, 2025 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५१-

२५६औं बुद्ध जयन्तीको दिन भगवान् गौतम बुद्धको जन्मथलो लुम्बिनीस्थित मायादेवी मन्दिरको सोमबार देखिएको रात्रिकालीन दृश्य। तस्वीर: मनोज क्षेत्री, रासस

संघीय निजामती विधेयक

अन्तरप्रदेश सरुवा खुला 'कुलिङ पिरियड'मा मिलेन कुरा

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- मुलुक संघीय संरचनामा गएको वर्षौंपछि वल्ल संघीय कानूनअनुसार प्रदेश र स्थानीय तहमा समायोजित कर्मचारीको सरुवा हुने भएको छ। प्रतिनिधिसभाको राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समितिले प्रदेश सरकारको दोहोरो सहमतिमा अन्तरप्रदेश र अन्तरतह दुवैको सरुवा हुनेगरी संघीय निजामती विधेयक प्रतिवेदन तयार पारेसँगै समायोजित कर्मचारीको सरुवा हुने भएको हो।

सरुवा भएर जाने र पठाउने दुवै प्रदेश सरकारको सहमतिमा मिल्दो पद तथा दरबन्दीमा सरुवा हुन पाउने व्यवस्था समितिले गरेको हो। 'कर्मचारी समायोजनसम्बन्धी संघीय कानूनवमोजिम प्रदेशमा समायोजन भएका कर्मचारीलाई सम्बन्धित कर्मचारीको माग र सो प्रदेश तथा सरुवा हुने प्रदेशको प्रदेश सरकारको दोहोरो सहमतिमा अर्को प्रदेशको प्रदेश निजामती सेवाको मिल्दो पद तथा

- प्रदेश निजामती सेवा वा स्थानीय सेवासम्बन्धी कानून निर्माण गर्दा प्रदेश निजामती सेवा वा स्थानीय सेवामा कम्तीमा १० वर्ष बहाल रहेका कर्मचारीलाई सम्बन्धित प्रदेश सरकारहरूको सहमतिमा मिल्दो पद तथा दरबन्दीमा अन्तरप्रदेश सरुवा गर्न सक्ने
- निजामती कर्मचारी वा अन्य सरकारी सेवाबाट अवकाश भएको कर्मचारीले सेवाबाट अवकाश भएको मितिले कति समयसम्मपछि संवैधानिक वा सरकारी पदमा नियुक्ति पाउने भन्ने विषयमा मिलेन कुरा

दरबन्दीमा मन्त्रालयले पारस्परिक सरुवा गर्न सक्ने छ,' विधेयकको दफा १२१ को उपदफाहरूमा

मिलाउने विषयमा भनिएको छ। त्यसैगरी प्रदेश सरकारको सहमतिमा अन्तरप्रदेश सरुवासमेत गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ। सम्बन्धित प्रदेश र स्थानीय तहका कर्मचारीलाई दोहोरो सहमतिमा अन्तरप्रदेश र स्थानीय तहमा सम्बन्धित प्रदेशको मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद् कार्यालयले सरुवा गर्न अधिकार दिने प्रतिवेदनमा छ। यस्तै प्रदेश निजामती र स्थानीय सेवासम्बन्धी कानूनअनुसार भएको पदपूर्तिका कर्मचारीको पनि अन्तरप्रदेश सरुवा हुनसक्ने भएको छ। तर त्यसका लागि १० वर्षको न्यूनतम समय तोकिएको छ।

'प्रदेश निजामती सेवा वा स्थानीय सेवासम्बन्धी कानून निर्माण गर्दा प्रदेश निजामती सेवा वा स्थानीय सेवामा कम्तीमा १० वर्ष बहाल रहेका कर्मचारीलाई सम्बन्धित प्रदेश सरकारहरूको सहमतिमा मिल्दो पद तथा दरबन्दीमा अन्तरप्रदेश सरुवा गर्न सक्ने व्यवस्था गर्न सकिने छ,' विधेयकको दफा १२० वारे भनिएको छ। **क्रमशः पृष्ठ २ मा**

आपराधिक प्रकरणमा मुछिएकालाई सत्ताको ओत !

जेबी योजन

काठमाडौं- सरकारले अनुहार हेरेर आपराधिक प्रकरणमा मुछिएकालाई अनुसन्धानको दायरामा ल्याउने गरेको आरोप खेप्दै आएको छ। नेकपा एमालेको लुम्बिनी प्रदेश सांसद विष्णुप्रसाद पन्थी, एमालेकै संघीय सांसद तथा सार्वजनिक लेखा समिति सभापति ऋषिकेश पोखरेल र कांग्रेस सांसद धनराज गुरुङलाई पक्राउ गरेर अनुसन्धान नगरेपछि विपक्षी दलहरूले अनुहार हेरेर सरकारले पक्राउ गर्ने गरेको आरोप लगाउने गरेका छन्।

नेकपा माओवादी केन्द्रका सांसद अमनलाल मोदी सरकार विपक्षीलाई फसाउने र सत्तापक्षलाई जोगाउने खेलमा लागेको बताउँछन्। उनले प्रधानसँग भने, 'प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली आपराधिक कसूरमा मुछिएकाको अनुहार नहेरी कारवाही गर्ने भन्नुहुन्छ। तर, खोइ माननीय ऋषिकेश पोखरेलको पक्राउ ? खोइ माननीय धनराज गुरुङको पक्राउ ? खोइ लुम्बिनीका सांसद विष्णु पन्थीको पक्राउ ? उहाँहरूलाई किन जोगाइयो ?'

प्रधानमन्त्री ओली भ्रष्टाचार, अनियमितता र ठगी गर्नेहरूविरुद्ध सरकार निर्ममतापूर्वक प्रस्तुत हुने चेतावनी दिन्छन्। ठीक उल्टो सत्ता गठबन्धनको मुख्य घटक नेपाली कांग्रेस र आफ्नै दल एमालेका नेताहरूलाई भने विभिन्न प्रकरणमा मुछिँदा पनि पक्राउ नगराएर खुलमखुला हिँड्न दिन्छन्। यसलाई तथ्यलेसमेत पुष्टि गरेको छ।

जस्तो: सोमबार भगवान् गौतम बुद्धको २५६औं जन्मजयन्ती समारोह लुम्बिनीमा आयोजना गर्दा प्रधानमन्त्री ओलीसँगै लुम्बिनी प्रदेशका एमाले सांसद विष्णुप्रसाद पन्थी देखिए,

विष्णुप्रसाद पन्थी, ऋषिकेश पोखरेल, धनराज गुरुङ

- अदालतबाट पक्राउ पुर्जी जारी भएर पनि एमालेका लुम्बिनी प्रदेश सांसद विष्णुप्रसाद पन्थी संरकारको संरक्षणका कारण पक्राउ परेका छैनन्, उनै पन्थी सोमबार लुम्बिनीमा बुद्ध जयन्ती समारोहमा प्रधानमन्त्री ओलीसँगै देखिए, तर पक्राउ परेनन्
- पन्थीविरुद्ध मोरङ जिल्ला अदालतले वर्ष दिनअघि नै छ महिना कैदको सजाय फैसला
- कांग्रेस उपभाषित एवं सांसद धनराज गुरुङ र अर्थ समिति सभापति एवं एमाले सांसद ऋषिकेश पोखरेलमाथि पनि गरिएन अनुसन्धान

जसलाई मोरङ जिल्ला अदालतले वर्ष दिनअघि नै छ महिना कैदको सजाय सुनाएको छ। प्रहरीलाई पक्राउ गरेर कानुनी दायरामा ल्याउनका लागि अदालतले पक्राउ पुर्जी पनि जारी गरिसकेको छ।
उनीविरुद्ध विराटनगरको पल्लवी

इलेक्ट्रा प्रालिलाई १३ लाख ५४ हजार रूपैयाँ नतिरेको आरोप छ। पीडित पल्लवी अदालत गएको र अदालतको न्यायाधीश मेदिनीप्रसाद पौडेलले पन्थीलाई बाँकी रकम तिर्न र कोर्ट फि पनि तिर्नु भन्दै आदेश दिइसकेको छ। नेपाल प्रहरीका पूर्वडाइजि हेमन्त मल्लका अनुसार विधिको शासन हो भने यतिबेला पन्थी प्रहरी हिरासत वा थुनामा हुनुपर्थ्यो। तर, उनी सोमबार बुद्धजयन्ती कार्यक्रममा प्रधानमन्त्री ओलीसँगै देखिए। यति हुँदाहुँदै पनि प्रहरीका अनुसार उनी फेला परेका छैनन्। प्रहरी भन्छ- पन्थी फेला परेका छैनन्। तर, प्रहरी उनकै अधिपति हुन्छन्।

आलोचकहरूका अनुसार सांसद पन्थी एमालेको भएको र उनको दलका अध्यक्ष केपी शर्मा ओली प्रधानमन्त्री छँदा उन्मुक्त पाइरहेका छन्। उनी कपिलवस्तु बाणगंगा नगरपालिका राजपुरका हुन्। उनीसँगै देवराज खनाल गौतमबुद्ध हाइड्रोपावर प्रा. लि. काठमाडौंका सञ्चालक हुन्। यो कम्पनीले पल्लवीबाट विद्युतीय सामग्री, ट्रान्सफर्मरको कारोबार गर्ने गर्दथ्यो। त्यही क्रममा २०७३ सालमा पन्थी र खनालको कम्पनीले पल्लवीबाट १८ लाख ५४ हजार रूपैयाँको सामान उधारी लगेको थियो।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

साउदीमा अवैधानिक घरेलु कामदारलाई अवसर छ महिनाभित्र नयाँ रोजगारदाता छान्न पाउने

मन्त्रालय

काठमाडौं- साउदी अरबियामा रोजगारदाता छाडेर भागेका घरेलु कामदारले कानुनी दायरामा आउन छ महिनाको अवसर पाउने भएका छन्। साउदीको मानव संसाधन तथा सामाजिक विकास मन्त्रालयले कम्पनी छाडेर भागेका घरेलु कामदारलाई लक्षित गरी छ महिनाको 'ग्रेस' अवधि घोषणा गरेको हो। यही मे ११ बाट लागू भएको यो नयाँ नियमले अवैधानिकरूपमा बसेका घरेलु कामदारहरूलाई नयाँ रोजगारदाता रोजेर वैधानिकता कायम गर्न अवसर प्रदान गर्ने मन्त्रालयले जनाएको छ।

साउदीमा कम्पनीको अनुमति नलिइकन अनुपस्थित भएका, काम गर्न नमान्ने या भागेर लुकिछिपी बसेकाहरूलाई 'हुरुब' भनिन्छ। उनीहरू अवैधानिक मानिन्छन् र अधिकारबाट पनि वञ्चित हुन्छन्। उनीहरूलाई सरकारले पक्राउ गर्न, जरिवाना तिराउन, डिपोर्ट गर्न या फेरि साउदी प्रवेश गर्नबाट आजीवन रोक लगाउन सक्छ। मन्त्रालयले त्यस्ता श्रमिकहरूलाई कुनै दण्ड सजायबिना कानुनी अवस्था सच्याउन थप समयसीमा दिएको हो। उक्त अवधिमा उनीहरूले नयाँ रोजगारदाता छनोट गर्नुपर्ने छ। या त साउदीबाट वाहिरिनुपर्ने छ।
मे ११ तारिखपछिका घटनामा भने यो

- यही मे ११ बाट छ महिनाको 'ग्रेस' अवधि लागू
- नयाँ रोजगारदाता रोजेर वैधानिकता कायम गर्नुपर्ने
- मे ११ पछि रोजगारदाता छाडेर भागेका कामदारले यो अवसर नपाउने

नियम लागू नहुने मन्त्रालयको भनाइ छ। अर्थात् मे ११ तारिखभन्दा पछाडि कामबाट भागेका श्रमिकहरूले सुविधा उपयोग

गर्न पाउने छैनन्। यो नियम आगामी नोभेम्बरबाट निस्कन हुने छ। साउदी सरकारले श्रमवजारको सुधारका लागि विभिन्न नीति नियमहरू फेरबदल गर्न थालेको छ। मन्त्रालयले यस निर्णयलाई पनि सुधारको पाटो भनेको छ। यो नियमले अवैधानिक ठहरिएका श्रमिकलाई काम लगाइरहेका रोजगारदाता र त्यसरी काम गरिरहेका श्रमिकहरूलाई राहत दिने विश्वास गरिएको छ। यसले रोजगारदाता र रोजगारकर्ता दुवैको अधिकार सुक्षित गर्ने मन्त्रालयले जनाएको छ।
रोजगारदाताबाट भागेर पनि साउदीभित्रै रहेका र अवैधानिक ठहरिएका कामदारहरूलाई श्रम प्रणालीमा आबद्ध

गराउन सरकारले यस्तो कदम चालेको हो। त्यस्ता श्रमिकहरूले मन्त्रालयको आधिकारिक घरेलु श्रमिक प्लेटफर्म 'मुसेद'मा गएर आवश्यक प्रक्रिया पूरा गरेपछि नयाँ रोजगारदाता छनोट गर्न सक्ने छन्। पूर्णरूपमा डिजिटल माध्यमबाट प्रक्रिया पूरा गर्न सकिने भएकाले श्रमिकहरूले कसैको दबाव या हस्तक्षेपबिना आफूलाई मन लागेको कम्पनीमा जान सक्छन्। सन् २०१६ बाट कार्यान्वयनमा आएको मुसेद प्रणालीलाई साउदीको घरेलु श्रमिक सुधार एजेण्डाको अभिन्न अंग मानिन्छ। यसले श्रम सम्पन्नता प्रमाणीकरण, भर्ना प्रक्रियाको ट्राकिङ र विवादा समाधानमा सहयोग गर्दै घरेलु श्रमिकको क्षेत्रलाई पारदर्शी र जवाफदेही बनाउँदै आएको बताइन्छ।
गत जनवरीमा सार्वजनिक एक अध्ययनअनुसार साउदीमा ३९ लाखभन्दा बढी घरेलु कामदार रहेका छन्। जसमध्ये २७ लाखभन्दा बढी पुरुष र १२ लाखभन्दा बढी महिला छन्। उनीहरू सफाइ, सवारी चालक, कुक, सुरक्षा गार्डजस्ता काममा आबद्ध छन्। विशेषगरी नेपाल, भारत, पाकिस्तान, बंगलादेशलगायत दक्षिण एसियाली मुलुकबाट साउदीले ठूलो संख्यामा श्रमिक ल्याउँदै आएको छ। अन्य खाडी मुलुकको तुलनामा साउदीमा श्रमिकको माग बढी छ।
क्रमशः पृष्ठ २ मा

'देखावटी पूजा होइन, बुद्धको मार्गमा हिँड्नुपर्छ'

विमिशा पौडेल

काठमाडौं- सोमबार विहानीको हल्का सुनौलो घामले स्वयम्भू महाचैत्यको गुम्बा र चौताराहरूमा मधुर उज्यालो छर्दै थियो। धज्यु (बौद्ध मन्त्र लेखिएका ऋण्डा)हरू हावामा मन्द मन्द फर्फराइरहेका थिए, जहाँ हरेक रङले एक-एक सन्देश बोकेको जस्तो लाग्थ्यो- शान्ति, करुणा र समता।
बुद्ध जयन्तीको दिन सोमबार स्वयम्भूको वातावरण सहरभन्दा पृथक लाग्थ्यो, न हडबडी, न चर्को आवाज, केवल शान्तिको गहिरो अनुभूति। ती अनुभूतिहरू त्यहाँ आएका प्रत्येक अनुहारमा प्रतिबिम्बित भइरहेका थिए। स्वयम्भूको पुराना ढुंगे सिंठीहरू टेकेर माथि जानु केवल शारीरिक यात्रा थिएन, त्यो आध्यात्मिक यात्रासमेत थियो। ती सिंठीहरू चढ्दै गर्दा मान्छेहरू आफ्नो श्रद्धा, आस्था र प्रार्थनालाई साथ लिएर अगाडि बढिरहेका देखिन्थे।

सितापाइला निवासी रुकी तामाङ स्तूपको छेउमा बसेर एउटा-एउटा दीप बालिरहेकी थिइन्। उनको अनुहारमा शान्त भाव थियो, बत्तीको फित्कोमा टल्किरहेको थियो श्रद्धाको उज्यालो। 'हरेक बत्ती मेरो लागि एक-एक प्रार्थना हो,' उनले मन्द स्वरमा भनिन्, 'यो बत्ती मेरा हजुरआमाको सम्झनामा हो, यो आफ्ना छोराछोरीका लागि।'
सोलुखुम्बुको लुक्ला घर भई हाल गोकर्णमा बस्दै आएका सार्की शोपा स्तूप घुमिरहेकी थिइन्। बाल्यकालको सम्झनामा हराइरहेकी उनको अंशामा ग्रामीण बौद्ध जीवनको फलक झल्किन्थ्यो। 'लुक्लामा हुर्कँदा आजको दिन हामी सारा गाउँ मिलेर पूजा गर्थौं,' उनले भनिन्, 'यहाँ सहरमा भए पनि, हरेक बुद्धजयन्तीमा म फेरि त्यो बालापनिभन्न फर्कन्छु।' स्तूपको उत्तर कुनामा पानीका बोतल बोकेर बसेका थिए अरुण तामाङ। उनी चितवनको एक

बुद्ध जयन्तीको दिन स्वयम्भूको वातावरण सहरभन्दा पृथक लाग्थ्यो, न हडबडी, न चर्को आवाज, केवल शान्तिको गहिरो अनुभूति। ती अनुभूतिहरू त्यहाँ आएका प्रत्येक अनुहारमा प्रतिबिम्बित भइरहेका थिए।
गुम्बाबाट आएका रहेछन्। उनको घर भने पर्सामा रहेछ। पर्सामा भिजेको टिसर्ट तर अनुहारमा गहिरो मुस्कान थियो। 'धर्म भनेको केवल पूजा होइन,' उनले भने, 'सेवा पनि हो। बुद्धको मार्गमा हामी हिँड्नुपर्छ, देखावटी पूजामात्र गरेर होइन।'
क्रमशः पृष्ठ २ मा

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

सगरमाथा संवादमा

उठाउनैपर्ने सवाल

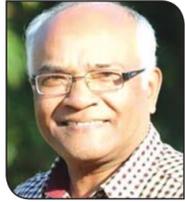
जेठ २ देखि ४ गतेसम्म काठमाडौंमा सगरमाथा संवादको आयोजना हुँदै छ। जलवायु परिवर्तनको प्रभावबाट मुलुकले भोग्नुपरेका असरबारे विश्वको ध्यानाकर्षण गराउन 'सगरमाथा संवाद'को आयोजना गर्न लागिएको हो। कार्यक्रममा ३५ भन्दा बढी राष्ट्रका विदेशी पाहुनाको सहभागिता हुने सरकारी अधिकारीहरूको भनाइ छ। करिब ३०० भन्दा बढी विशिष्ट व्यक्तित्वहरूको सहभागिता रहने बताइएको छ।

यो संवादमा विशेष महत्त्वका साथ उठाइनुपर्ने कुरा हो हिमालका विषय र प्रकृतिपुजकका कुरा। हिमालदेखि समुद्रसम्म परिरहेका असरहरू दिगो हरित अर्थ व्यवस्था, जलवायु हानिनोक्सानी न्यूनीकरण, जलवायु न्याय र मानवताको भविष्य पनि विशेष जोड दिनुपर्ने कुरा हुन्। नेपालमा पर्यटनको मुख्य आधार नै हिमाल हो। तर जलवायु परिवर्तनका कारण हिमालको हिउँ पल्लिँदा पर्यटन व्यवसायमा असर परिरहेको छ।

नेपालीहरू परापूर्वकालदेखि हिउँलाई सम्पन्नताको प्रतीक मान्थे। हिउँ पर्दा बालीनाली सप्रन्छ भन्ने विश्वास छ। तर पछिल्लो समय हिउँ घट्टा पर्यावरणीय चक्रमै असर परेको छ। यसमा नेपालले क्षतिपूर्ति कसरी पाउने? यो विषयमा विशेष आवाज उठाउनैपर्ने देखिन्छ। हुन त यो संवादमा नेपालले विश्वरूपमा स्थापित जलवायु कोषहरू विश्व जलवायु कोष, अनुकूलन कोष, हानिनोक्सानीको क्षतिपूर्ति कोष, विश्व वातावरण कोष, जलवायु लगानी कोषमा पुहँच प्रस्ताव गरिने भनिएको छ।

हरितगृह ग्यास उत्सर्जनमा नेपालको योगदान नगण्य छ तर वायु प्रदूषणालगायतका विश्वव्यापी संकटले हाम्रो जस्तो अल्पविकसित, हिमाली देश र यहाँका नागरिक आक्रान्त छन्। विकसित राष्ट्रहरू जहाँ ठूलाठूला उद्योगधन्दा, कलकारखाना रहेका छन्, यातायात, खानीहरू अत्यधिक छन्, त्यहाँ जैविक इन्धन, ग्यास तथा कोइलाको दोहन अत्यधिक छ। जसले गर्दा हरितगृह ग्यास उत्सर्जन बढ्दो गतिमा छ। पृथ्वीको तापक्रम बढ्दै छ भने जलवायु परिवर्तन निरन्तर असामान्य हुँदै गइरहेको छ। अझ हिमाली क्षेत्रमा विश्व तापमान वृद्धिको असर बढी पर्दै आएको छ।

यसैगरी यो संवादमा जलवायु परिवर्तनको असर रोक्न आदिवासी जनजातिको संस्कार संस्कृति प्रवर्द्धनका लागि जोड दिन आग्रह गर्नुपर्छ। आदिवासी जनजातिहरू प्रकृतिका पुजक हुन्। उनीहरू प्रकृति जोगाउन जलवायु पुज्छन्। यस्तो विषयमा लगानी भएमा पर्यावरणीय चक्र जोगिने निश्चित छ। तर पछिल्लो समय आधुनिक शिक्षा र विकासको नाममा यस्ता प्रथाजन्य ज्ञान नासिँदै गएको छ। यसलाई गम्भीर रूपमा लिइनुपर्छ।

■ मदनराज मानन्धर

बुद्धकालीन समयमा वेदको भाषा छन्दस् थियो। चूलवग्गपालिमा भगवान् बुद्धले यमेलु र तेकुल भन्ने दुई दाजुभाइ ब्राह्मण भिक्षुहरूलाई भनेको पाइन्छ, 'बुद्धवचनलाई जसले छन्दस् भाषामा उल्था गर्छ, उसलाई दुष्कृत्य आपत्ति हुन्छ। कि बुद्धवचन आ-आफ्नो भाषामा अध्ययन गर्नका लागि म अनुमति दिन्छु' भनी विनय प्रज्ञप्त गरे। यसरी बुद्धवचनलाई आ-आफ्नो भाषाबाट सिक्न, जान्न स्वतन्त्रता दिएको कुरा स्पष्ट हुन्छ। पाली भाषाको आफ्नो लिपि नभएकाले आ-आफ्नै लिपिमा पाली भाषा सरलरूपमा सिक्न सकिन्छ।

आजभन्दा २६४८ वर्षअघि (इ.पू. ६२३ मा) नेपालको दक्षिण पश्चिम तराईको लुम्बिनी उपवनमा जन्मिएका राजकुमार सिद्धार्थले ३५ वर्षको उमेरमा बुद्धत्व ज्ञान प्राप्त गरी बुद्ध कहलिए। नेपालको कपिलवस्तुका तत्कालीन राजा शुद्धोदन र महारानी महामायादेवीका ज्येष्ठ सुपुत्र उनले आफूले प्राप्त गरेको बोधिज्ञान (दुःख मुक्तिको उपाय) लाई आफ्नो शेष जीवनको ४५ वर्षसम्म भूगोलको विभिन्न खण्डमा बाँडे र ८० वर्षको पाको उमेरमा महापरिनिर्वाण (देहावसान) भए। उनको परिनिर्वाणको करिब तीन महिनापछि नै विद्वान शिष्य भिक्षुहरूबाट सम्पूर्ण बुद्धवचनलाई संग्रह गरी त्रिपिटक सङ्ग्रह गरे। बुद्धले ज्ञान बाँड्नमा प्रयोग गरेको भाषा त्यतिबेलाको प्रचलित जनभाषा मागधी भाषा थियो। पछि सो भाषा पाली भाषाबाट चिनियो। यस लेखमा उक्त पाली भाषाको प्राचीनता र व्यापकताका बारेमा प्रकाश पार्न खोजिएको छ।

नेपालका विभिन्न, विश्व शान्तिका अग्रगण्य, सम्पूर्ण प्राणीहरूको दुःख मुक्तिका लागि अनवरत प्रयासरत रहेका महाकारुणिक तथागत गौतम बुद्धले बाँडेका करिब ८४ हजार धर्मस्कन्ध (उपदेश वा शिक्षा) को समूह नै त्रिपिटक हुन्। यसलाई सूत्रपिटक, विनयपिटक र अभिधर्मपिटक भनी विभाजन गरिएको छ। सूत्रपिटक अध्ययन गर्न सहजताका लागि यसलाई पनि पाँचवटा निकायमा विभाजन गरिएको छ। ती हुन्- दीघनिकाय, मज्झिमनिकाय, संयुक्तनिकाय, अंगुत्तरनिकाय र खुदकनिकाय।

तीमध्ये खुदकनिकायको १५ वटा ग्रन्थमा उल्लिखित धम्मपदको ४२३ वटा गाथा (श्लोक) हरूअन्तर्गत बुद्ध वर्गको १८३ गाथा भागिएको छ, 'सञ्चपापस्स अकरणम्, कुसलस्स उपसम्पदा, सच्चित्तपरियोदपनम् एतम् बुद्धान सासनम् ॥ अर्थात् सबै प्रकारका पाप कर्म नगर्नु, कुशल कर्म सञ्चय गर्नु, आफ्नो चित्त (मन) लाई शुद्ध गर्नु, यही (सबै) बुद्धहरूको शिक्षा हो।' यहाँ सबै बुद्धहरूको शिक्षा हो भनिँएबाट एकजना बुद्धको मात्र होइन भन्ने कुरा स्पष्ट हुन्छ। लोकमा एकभन्दा बढी बुद्धहरू उत्पन्न भइसक्नुभयो र भविष्यमा पनि अनेक बुद्धहरू उत्पन्न हुने छन् भन्ने जानकारी खुदकनिकायको १५ वटा ग्रन्थहरूअन्तर्गत बुद्धवंश पालीमा पाइन्छ। यी सबै बुद्धहरूको शिक्षा एकै हुन्छन् भन्ने आशय माथिको धम्मपद गाथाले दर्साउँछ।

बुद्धवंश पालीमा दीपकर बुद्धदेखि वर्तमान गौतम बुद्धसम्म २५ जना बुद्ध र त्यसभन्दा पहिलेका तीन जना गरी जम्मा २८ जना बुद्धको

विवरण उल्लेख भएको छ। एक जना बुद्ध उत्पन्न हुन पनि धेरै कल्प समय लाग्ने कुरा पनि त्यहाँ उल्लेख छ। कल्प भन्नाले अनर्गलित वर्षहरू हुने गर्दछ। यसरी बुद्धहरूको परम्परा अनन्तकालदेखि चलिआएको देखिन्छ। सबै बुद्धले पालि भाषामै उपदेश वा शिक्षा बाँडेको भएकोले पालि भाषाको प्रचलन प्राचीनकालदेखि नै रही आएको पाइन्छ। यस अर्थमा पालि भाषा कति पुरानो हो भन्ने अडकल गर्न सकिन्छ। साथै, यस भाषाको प्राचीनता उजागर हुन आउँछ।

यसैगरी सूत्रपिटकको तेस्रो ग्रन्थ संयुक्त निकायको महावग्ग, सच्चसंयुक्तमा धम्मचक्रपवतन सूक्त नामक एक सूत्र उल्लेख छ, जसलाई बुद्धको प्रथम देशनाको रूपमा लिइन्छ। सोही सूत्र विनयपिटकको महावग्ग पाली, महाखन्धकमा धम्मचक्रपवतन भनी उल्लेख गरिएको पाइन्छ। सो सूत्रअनुसार सिद्धार्थ गौतमले करिब दुई हजार ६१४ वर्ष पहिले वैशाख पूर्णिमाको रात बोधिज्ञान लाभ गरी बुद्ध बने। त्यसको दुई महिनापश्चात् अर्थात् असार पूर्णिमाको दिन वाराणसीको मृगदावनमा पाँच जना शिष्यहरूलाई पालि भाषामा प्रथम धर्मचक्र प्रवर्तन याने कि धर्मको प्रथम देशना गरे। यसमा चार आर्य सत्य, आर्य अष्टांगिक मार्गका कुराहरू प्रमुख रूपमा रहेका छन्। यस सूत्र देशना गर्ने क्रममा बुद्धले 'पुब्बे अननुस्सुतेसु धम्मेषु चक्रुं उदपादि, जाणं उदपादि, विज्जा उदपादि, आलोको उदपादि' भनी बडो स्पष्टसँग उद्घोष गरेको पाइन्छ, जसको अर्थ हो 'पहिले नसुनेको धर्ममा चक्षु (आँखा) उत्पन्न भयो, ज्ञान उत्पन्न भयो, विद्या उत्पन्न भयो, आलोक (प्रकाश) उत्पन्न भयो।' यी र यस्तै कुरा सुनेर ती पाँच जना शिष्यहरूमध्ये ज्येष्ठ कोण्डिन्यले विरज विमल ज्ञान प्राप्त गरेको कुरा उल्लेख छ।

उक्त धम्मचक्रपवतन सूक्तमा उल्लेख भएअनुसार बुद्धको सो उपदेश सकिनासाथ भूमिमा रहेका देवताहरूले अभिनन्दनका साथ बुद्धले धर्मचक्र प्रवर्तन गरेको कुरा उद्घोष गरे। ती देवताहरूको उद्घोष सुनेर चतुर्माहाराजिका देवताहरूले पनि सो कुराको उद्घोषण गरे। यसलाई सुनेर त्रयविंश देवताहरूले, यामा देवताहरूले, तुसिता देवताहरूले, निर्माणरति देवताहरूले, परनिर्मित वशवर्ति देवताहरूले र ब्रह्मकायिका देवताहरूले एकैस्वरमा बुद्धले उक्त धर्मचक्र प्रवर्तन गरेको कुराको उद्घोषण गरे भन्ने विवरण उल्लेख भएको छ। यस हिसाबले बुद्धले उपदेशका क्रममा प्रयोग गरेको पाली भाषा विभिन्न प्रकारका र विभिन्न

लोकमा रहेका देवतालगायत ब्रह्माहरूले समेत बुद्धको भन्ने सुस्पष्ट हुन्छ। यसबाट पालि भाषाको व्यापकता देवलोक ब्रह्मलोकसम्म पनि रहेको छ, भन्ने बुझ्न गाठो भएन।

विनयपिटक अ/कथा, चूलवग्ग, खुदकवत्थुखन्धकमा भनिएको छ, 'सकाय निरुत्थिताय एतथ सका निरुत्थि नाम सम्मासम्भूदेन वृत्तपकारो मागधिको वोहोरो' अर्थात् सकाया निरुत्थि भनी आफ्नो भाषा सम्यक्सम्भूदले बोलेको भाषा मागधिक हो भनिएको छ। पदपरिसिद्धि व्याकरणमा 'सा मागधि मूलभासा, नरा यायादिकापिका। ब्रह्ममनो चस्सुतालापा, सम्बुद्धा चापि भासरे' अर्थात् उक्त भाषा मागधी मूलभाषा, मानिसहरूलाई लिएर ब्रह्मादेखि लिएर असुर र सम्बुद्धहरूले पनि बोल्ने भाषा भनिएको छ (कुसलजाणी गुरुमा, २०८१)।

बुद्धकालीन समयमा वेदको भाषा छन्दस् थियो। चूलवग्गपालिमा भगवान् बुद्धले यमेलु र तेकुल भन्ने दुई दाजुभाइ ब्राह्मण भिक्षुहरूलाई भनेको पाइन्छ, 'बुद्धवचनलाई जसले छन्दस् भाषामा उल्था गर्छ, उसलाई दुष्कृत्य आपत्ति हुन्छ। कि बुद्धवचन आ-आफ्नो भाषामा अध्ययन गर्नका लागि म अनुमति दिन्छु' भनी विनय प्रज्ञप्त गरे। यसरी बुद्धवचनलाई आ-आफ्नो भाषाबाट सिक्न, जान्न स्वतन्त्रता दिएको कुरा स्पष्ट हुन्छ। पाली भाषाको आफ्नो लिपि नभएकाले आ-आफ्नै लिपिमा पाली भाषा सरलरूपमा सिक्न सकिन्छ (कुसलजाणी गुरुमा, २०८१)।

बौद्ध विद्वान भरतसिंह उपाध्यायको कथनअनुसार १९औं शताब्दीमा आएर मागधि भाषालाई पाली भाषा भनी प्रचलनमा ल्याइएको हो। भगवान् बुद्धको वचनलाई सुरक्षित राखेको र पालन गरिएको भाषा भएकोले पाली भाषा भनिएको हो। हाल आएर मागधि भन्ने चलन हराएर मूल त्रिपिटक र अर्थकथा आदि समस्त ग्रन्थलाई नै पाली भाषा भनिएको पाइन्छ। पाली भाषा एक भाषामात्र नभएर बुद्धवचन वा बुद्धशिक्षा भनी मनन गर्न आवश्यक छ (कुसलजाणी गुरुमा, २०८१)।

बुद्ध जन्मभूमि देश नेपालका नेपालीहरूले आफ्नै पुर्खाको रूपमा रहेका भगवान् बुद्धलाई प्रयोग गरेको पाली भाषाको प्राचीनता र व्यापकताका बारेमा राम्रो जानकारी राखी उनीद्वारा उपदेशित शिक्षालाई शुद्धरूपमा ग्रहण गरी सो अनुसूच आफ्नो र आफ्ना आश्रित परिवारजनको स्थायी सुख, शान्ति र उत्तरोत्तर प्रगति गर्नमा विलम्ब नगर्दा अहिले प्राप्त दुर्लभ मनुष्य जीवन सार्थक बनाउन सहयोगी हुन सक्छ, भन्दो आह्वान गरिएको छ। रासस (लेखक बौद्ध धर्म दर्शनका अध्याता हुन्)

अम सरोकार

निर्माण क्षेत्रमा काम गर्दा अपनाउनुपर्ने सावधानी

वैदेशिक रोजगारीमा गएका धेरै नेपालीहरू निर्माण क्षेत्रमा कार्यरत छन्। निर्माण क्षेत्रमा काम गर्दा विशेष सतर्कता अपनाउनुपर्ने हुन्छ। किनभने हरेक क्षण जोखिममा काम गर्नुपर्छ। निर्माण क्षेत्रमा काम गर्ने कामदारहरूले सुरक्षा सावधानीका आवश्यक सबै नियमहरूको पूर्ण पालना गर्नुपर्छ, जसमा न्यूनतम यी कुराहरू पर्दछन्:

- हातमा पञ्जा वा कामको प्रकृति सुहाउँदो, टाउकोमा हेलमेट खुट्टामा सेफ्टी सुज (स्टिल टो भएको जुता), पूरै शरीर ढाकिने युनिफर्म, आँखामा सेफ्टी ग्लास (चस्मा), मुखमा मास्क (धूलो हुनेमा अनिवार्य), कानमा इयर प्लग (ठूलो आवाज हुनेमा अनिवार्य) सामान्यतया प्रयोग गरिने न्यूनतम उपकरणहरू हुन्। यिनका अतिरिक्त स्काफोल्ड प्रयोग गरिने उचाई या गहिरोडका काममा डोरीसहितको विशेष सेफ्टी ज्याकेट र वेल्ड, स्पाण्ड ब्लास्टिड गर्दा ब्लास्टिडका विशेष उपकरण जस्तै विशेष काममा विशेष (अतिरिक्त सुरक्षा) उपकरणहरू प्रयोग गर्ने।
- काम गर्ने ठाउँमा आगो नियन्त्रणका लागि एकजना रेखदेख गर्ने व्यक्ति र सुरक्षा सावधानी हेर्ने छुट्टै सेफ्टी सुपरभाइजर पनि अनिवार्य रहनुपर्ने नियम नै हुन्छ, उक्त नियमको पालना गर्ने।
- कम्पनीको काम व्यक्तित्व काम जस्तो आफूखुसी गर्नु हुँदैन, ठूला कम्पनीहरूका प्रायः काममा हरेक दिन काम सुरु गर्नुअघि अनुमति लिनुपर्ने सिस्टम हुन्छ, यस्तो परिमिट दिनुअघि काम गर्ने स्थल सुरक्षित छ छैन जाँच गर्नुपर्छ।
- काममा प्रयोग हुने सबै उपकरणहरू दुरुस्त हुनुपर्छ, जाँचेर सुरक्षित भएको ट्याग नै लगाइएको हुनुपर्छ। साथै गाडी चालक तथा अपरेटरहरू पनि लाइसेन्स होल्डरहरू हुनुपर्छ।
- आफूले नजानेको, नबुझेको या नसकेको काम गर्नुहुँदैन, पहिले सिक्ने दक्ष र सक्षम बनुनुपर्छ।
- शारीरिक र मानसिकरूपमा अस्वस्थ रहेको बेला काम गर्नु हुँदैन, आराम गरी पहिला स्वस्थ बनुनुपर्छ।
- ठूलो हावाहुरी चल्दा, पानी पर्दा या अरु कुनै प्रदूषण फैलिएको असामान्य र असुरक्षित अवस्थामा काम गर्नु हुँदैन।
- काम गर्दा अचानक कुनै दुर्घटना हुन गए, कुनै हानि नोक्सानी हुन गए या अप्रत्यासितरूपमा प्रतिकूल अवस्था सिर्जना भए तुरुन्त आफूभन्दा सिनियरलाई खबर गरी समाधान खोज्नुपर्छ। कुनै शंका लागे सोध्नुपर्छ। अन्दाजमा कुनै काम गर्नु हुँदैन।

बैकुण्ठ भण्डारी

डम्बरे काका ताली पाइएन भन्दै रुच्चे अनुहार लिइरहेका थिए। पटक-पटक संस्थाको अध्यक्षमा बसेका उनले काम पनि खासै गरेका होइनन्। त्यही भएर पनि 'नहुनु मामामान्दा कानो मामा वेश' भनेजस्तै उनका अनुयायी सदस्यहरूले उनलाई स्वीकार गरिरहेका थिए।

डम्बरेको डम्रु वजेको सुन्ने चाहना कसैका पनि थिएन। सबै आ-आफ्नै काममा भए पनि उनको कुरा नसुनी धेरै नपाउने। तर पनि डम्बरे काकाको गफ सुन्न भने निकै लालायित पनि हुन्थे। उनले गफ गर्दा पनि हरेक कुरालाई हास्यको पात्र बनाइदिन्थे त्यही भएर उनको गफ सन्देश लागिभन्दा पनि हाँसका लागि निकै नै रमाइलो हुन्थ्यो।

'सबैका आ-आफ्नै विशेषता हुन्छन् नि' डम्बरे आफै बखान गर्थे। 'यसरी तपाईंहरूलाई सुनिरहूँ लाग्नेगरी गफ दिनु नै मेरो विशेषता हो। पत्याउने नपत्याउने भन्ने कुरा त तपाईंकै मर्जी।' उता चौताराको माहोल अर्कै थियो। पिपलको बोटमुनि बसेर पनि असत्य, अग्रमी कुरा सुनुपर्ने। भूठलाई सत्य मानेर ताली ठोकिदिनुपर्ने! 'दिमागचाहिँ खाली यिनलाई चाहिएको छ ताली' प्रद्युम्नले सँगैका साथीलाई सुनाउँदै थिए।

प्रद्युम्नको कुरा सुनेर उनीसँगै बसेका बालकृष्ण खिक्का छँडेर हाँसे। उता डम्बरे काकाको भाषण पुराण सुनेजस्तै एकाग्र गरी सुनेर बसेकी ममता भाउजुको एकाग्रता भंग

दिमागचाहिँ खाली, थिनलाई चाहिने ताली !

टुक्का हान्दै थियो।

यता प्रद्युम्न उमेरले ६० नाघिसकेका भए पनि जोस भने ४० वर्षकै जस्तो देखिन्थ्यो। होइन हो बालकृष्ण, तिम्रो छेउमा भएको त्यो ढुंगाको टुक्का देउन मेरो हातले भेटेन। यो बकमफुसे डम्बरेको तालुको टुटुको उठ्ने गरी हान्दिन्छु!

ममता भाउजुले यी दुईको कुरा पनि पनि उतिकै ध्यान दिँदै थिएन। हेर हेर यो उमेरमा आएर पनि टुटुको उठाउने गरी हान्छु भन्छन् बाई। पापको पोको! भाउजुले डम्बरेतिर आँखा ढुलाउँदै प्रद्युम्नलाई भनिन्। ममता भाउजुको कुराले फेरि बालकृष्ण हाँस्यो। होइन हो भाउजु, यस्ताका कुरा सुनेर किन बेकारमा 'प्रिसर हाई' गराउनुहुन्छ। सुनुस् उडाईदिनुस्। अब प्रद्युम्नलाई यसका कुरा मन परेन बजाइदिन्छु भने। ठीकै त हो नि !

ममता भाउजुले फेरि भनिन्, 'जे भए पनि हामीले मानेका मान्छे हुन्छ, हामीले नै अध्यक्ष बनाएका हो। बुद्धि नभए पनि दिमाग खाली भए पनि पदको त सम्मान गर्नुपर्ने नि। मान्छे मन नपरे उ बेला किन थापाजीको पसलमा चिया हान्दै उसेलाई अध्यक्ष बनाउने कुरा गरेका थियो त ? भाउजुको वचन निकै नै रोचक थियो। मन नपर्ने भए पनि किन अध्यक्ष छानेको। कुरा त ठीकै हो नि कि कसो ? ताली ! ताली ! प्रद्युम्नफर्क हेर्दै बालकृष्णले फेरि ताली बजाए। अब ममता भाउजुको कुरामा समर्थन पाएपछि भाउजुले पनि ताली बजाइन्। यी दुईको तालीले सुनेर आएका जति सबैले ताली बजाए। डम्बरे विचरा फुस्यो। अझ डम्बरेका आसेपासे भिजिलान्तेहरूको त कुरा नै नगरो एकै छिनका दिमाग खाली भएकाका लागि ताली टरऱऱर बज्यो। चौतारीमा अगाडि बसेकाहरूले ताली

बजाएपछि पछाडि बसेकाले त बजाउने नै भए। डम्बरेले भाषण गरिरहँदा अगाडि आफ्नै तालमा ताली बजाउने र उनीहरू पछाडिको केही लाइनमात्र थिए। उनीहरू पनि कुरै नबुझी ताली बजाइरहेको थिए। तर सुरुमा जति गाउँलेहरू थिए। ती सबै विस्तारै-विस्तारै फर्किसकेका थिए। पछाडि बसेका मानिसहरू हिँड्न थालेपछि डम्बरेका अर्का साथी रुद्र रिसले चुर भइसकेको थियो। किनकि उसले भाषण गर्ने मौका नै पाएको थिएन। डम्बरेको लामो भाषणले धेरै मानिसहरू पाखा लागिसकेको थियो। उसको भाषण सुन्ने मानिस नै नहुने भए पनि उ रिसाउनु स्वभाविक पनि थियो। तर डम्बरे भाषणा छाड्ने छाँटकाँट नै देखिएन।

कालो टोपी काले चस्मा र काले कोटमा बसेको रुद्रलाई भर्वाक चले छ। उ सरासर डम्बरेको छेउमा गएर भन्यो- 'होइन हो बज्जस्वाँठ। यहाँ तिम्री मात्र बोल्ने हो कि हामीले पनि बोल्ने हो। तिम्रा यस्ता कुराले गर्दा सबै मानिस उठेर हिँडिसके जाऊ गएर बस।' रुद्रले माइक छोरेर डम्बरेलाई उता धकेली दियो। रुद्र पनि उही ड्याङको मूला त हो। आफ्नोभन्दा बढी डम्बरेकै कुरा कोटो भाषण गर्न थाल्यो। 'जसको दिमाग छैन उसैले बढी गफ दिन्छ हो।' अरुले पनि ताली खानुपर्ने नि। मान्छे सकिएपछि कसले बजाउँछ ताली हो कि होइन भन्नुस्,' उल्टै सोध्यो। रुद्रको कुरा सुनेर फेरि अगाडि बसेकाले ताली बजाए। यता ताली बजाउने उता भाषण दिने।

दिमागचाहिँ सबैको खाली अनि फेरि यिनीहरूलाई नै चाहिने ताली। अब त ताली होइन दिनुपर्छ गाली। प्रद्युम्न जुरुक्क उठे अनि बालकृष्णको देब्रे हात तानेर बाटो लागे।

साकेला नाच | उदयपुरको कटारी नगरपालिकास्थित साकेला थानमा उभौली पर्वको अवसरमा साकेला नाच्दै राई समुदायका युवायुवतीहरू । तस्विर: ऋषिवहादुर राई, रासस

किरात समुदायमा साकेला उभौलीको रौनक

खोटाङ- किरात समुदायको प्रमुख चाड साकेला (उभौली) सोमबारदेखि औपचारिकरूपमा सुरु भएको छ । तीन चुल्हा तथा भूमिको पूजा गर्दै 'खेतीपाती संप्रियोस, रोगव्याधि नलागोस, प्राकृतिक विपत्ति नपरोस' भन्ने कामनासहित महिना दिनसम्म साकेला (उभौली) चाड मनाउने चलन छ ।

साकेला उभौलीको अवसरमा किरात समुदायको बसोबास रहेको प्रत्येक गाउँ तथा बस्तीमा युवायुवती, केटाकेटी र बृद्धापाकाको जमघट तथा ढोल-फाँडासहित साकेला गीत र नाचले गुञ्जयमान बन्ने गरेको छ । माफ किरात भनेर चिनिने खोटाङका किरात बस्ती रहेको हरेक गाउँ तथा बस्तीमा साकेला सिली प्रदर्शन गर्दै शुभकामना आदानप्रदानसहित महिना दिनसम्म मनाउने गरिन्छ । साकेला उभौलीको अवसरमा परम्परागत वेषभूषामा सजाएका दाजुभाइ, दिदीबहिनी, बुवाआमा, इष्टमित्र एक ठाउँमा भेला भएर गोलो घेरामा ढोल र फाँडा बजाउँदै साकेला गीत गाएर साकेला सिली नाच्ने गरिन्छ ।

किरात राईहरूको ऐतिहासिक थलो मानिएका जिल्लाका विभिन्न ठाउँमा विधिवतरूपमा पूजाआजा गरिएसँगै यो चाड मनाउने प्रचलन छ । किरात समुदायको हरेक घरमा तीन चुल्हा पुजुका साथै साकेला थानमा भूमिको पूजाआजा गरेपछि साकेला गीतको भाका तथा ढोल र फाँडासहित तालमा हात र खुट्टाले सिली टिप्दै ठूलो चउरमा गोलो घेरा हालेर साकेला नाचिन्छ ।

किरात समुदायको उद्गमस्थल मानिने खोटाङको हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकामा अवस्थित तुवाचुङ-जायाजुङ, दिक्तेल रूपाकोट मझुवागी नगरपालिकाको मझुवागढी, रूपाकोट र मेरुङ, जन्तेढुंगा गाउँपालिकाको जन्तेढुंगा र छोडखालगायत धार्मिक तथा पर्यटकीयस्थलका साथै साकेला थानमा साकेला नाचिन्छ । छिटको गुन्यु मखमलको चोली, पहेंलो पटुकी, खाँडीको दौरासुरुवाल, ढाका टोपीलगायत किराती मौलिक वेषभूषामा ठाँटिएर हरेक किरातीका घरघरमा नाच्दै गाउँदै हर्षोल्लासका साथ मनाइने यो चाडमा किरात समुदाय मात्र नभइ गैरकिरात समुदायका युवायुवतीसमेत औपचारिक तथा अनौपचारिक कार्यक्रममा सहभागी भएर साकेला सिली नाच्ने गर्छन् ।

चराचुरुङ्गी तथा जीवजन्तुको नक्कल गर्दै ढोल/फाँडाको तालमा सुनिमा र पारुहाडले सम्पूर्ण सृष्टिजगतको रक्षा गर्नु भन्ने कामनासहितका सन्देशमूलक गीत गाउँदै साकेला उभौली-उभौली मनाइन्छ । खुला आकाशमुनि ठूलो मैदानमा गोलो घेरा हालेर संयुक्त रूपमा नाचगान गरी हर्षोल्लासपूर्वक साकेला नाचिन्छ ।

लहरमा सामूहिकरूपमा नाचिने साकेला नृत्यले आदिवासी जनजाति समुदायको सामूहिक भावना प्रदर्शन गर्छ । हातखुट्टाको चालले पतिवद्ध रूपमा साकेला सिली नाच्दा प्रस्तुत गर्ने शरीरको हाउभाउ र अभिनयमा खोरिया फाँडेको, अन्नावाली लगाएको, गोडमेल गरेको र वाली उठाएर शन्याएको जस्ता कृषि कार्यमा गरिने प्रक्रिया प्रदर्शन गरिन्छ ।

दश स्थानीय तह रहेको खोटाङमा दिक्तेल रूपाकोट मझुवागढी नगरपालिकामा अवस्थित किरात ऐतिहासिकस्थल मझुवागढीबाट औपचारिकरूपमा सुरुआत गरिने साकेला उभौली चाड महिना दिनपछि दिक्तेलको माटीकोरे खेलमैदानमा सिली प्रदर्शनी तथा शुभकामना आदानप्रदान गर्दै समापन गर्ने चलन छ । समापनको अवसरमा जिल्लास्थित राजनीतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधि, जनप्रतिनिधि, कार्यालय प्रमुख तथा सुरक्षा निकायका प्रमुख, विभिन्न जातीय संघ संस्थाका प्रतिनिधिलगायतलाई सहभागी गराएर सामूहिकरूपमा साकेला सिली नाच लगाउने गरिन्छ । साकेला चाडले जातीय, धार्मिक तथा सांस्कृतिक सदभावका साथै आपसी मेलमिलाप कायम गर्दै द्वन्द्वलाई निरूत्साहित गर्न महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्ने किरात राई यायोख्खा खोटाङका अध्यक्ष युगशेन किरातले बताए । 'साकेलामा विशेषगरी प्रकृत र पितृको पूजा गर्दै आपसमा शुभकामना आदानप्रदान गर्ने गरिन्छ । वर्षमा दुईपटक मनाइने साकेला चाडले

किरात र गैरकिरातबीच आपसी सदभाव र बन्धुत्वसमेत कायम गर्न सघाउ पुऱ्याउँछ' उनले भने, 'साकेला चाड अन्नवाली छर्ने बेला अर्थात् वैशाख पूर्णिमा र उठाउने बेला मंसिर पूर्णिमाको अवसर पारेर वर्षमा दुईपटक मनाउने चलन छ । यसले पराइघर गएका छोरीचेली र बाउमाइती भेटेर दुख/सुखको कुराकानी गर्ने वातावरणसमेत सिर्जना गर्छ । साकेला उभौली-उधौली चाडलाई किरात समुदायले परापूर्वकालदेखि नै नक्कै महत्त्वका साथ मनाउने गरेका छन् ।'

साकेला उभौली चाड पूर्वी नेपालको खोटाङ, भोजपुर, धनकुटा, उदयपुर, ओखलढुंगा, सोलुखुम्बु, संखुवासभा, सुनसरी, इलाम, पाँचथर, भ्रुपा, मोरङलगायत किरात समुदायको बसोबास रहेको ठाउँ तथा जिल्लामा साकेला नाच नाच्दै धुमधामकासाथ मनाउने गरिएको छ । साकेला उधौली तथा उभौली चाडलाई किरात राई, लिम्बू, याक्खा र सुनुवार समुदायले मुख्य चाडका रूपमा मान्ने गरेका छन् । रासस

आठ बुँदे घोषणापत्र जारी गर्दै सकियो न्यायिक सम्मेलन

प्रभाव संवाददाता

गण्डकी- गण्डकी प्रदेशभित्रका स्थानीय तहका न्यायिक समितिहरूको दोस्रो न्यायिक सम्मेलन सोमबार सकिएको छ । दुई दिनसम्म बागलुङ बजारमा आयोजित सम्मेलनले आठ बुँदे बागलुङ घोषणापत्र जारी गरेको छ । घोषणापत्रमा न्याय सम्पादनमा एकरूपता ल्याउनेदेखि न्यायिक समितिको संस्थागत विकासमा प्रतिबद्धता जनाइएको छ ।

संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा भएको व्यवस्थाअनुसार न्यायिक समितिका कामलाई प्रक्रियागत र विधिगत सञ्चालन गर्नका लागि गण्डकी प्रदेशका ८५ वटै स्थानीय तहका न्यायिक इजलासलाई एकरूपताका साथ सञ्चालन गरिने घोषणापत्रमा उल्लेख छ । गण्डकी प्रदेश सरकारसंगको समन्वयमा साभा कार्यविधि तयार गरी न्यायिक कार्यसम्पादनलाई एकरूपता दिने प्रतिबद्धता सम्मेलनले गरेको बागलुङ नगरपालिकाका उपप्रमुख एवं न्यायिक समितिका संयोजक राजु खड्काले जानकारी दिए ।

दलित, आदिवासी, अल्पसंख्यक, विपन्नलगायत समुदायलाई आर्थिक विकास, उत्पादन र रोजगारीमा जोड्ने सामाजिक न्याय प्रदान गर्ने प्रतिबद्धता गरिएको छ । न्यायिक समितिहरूले

हलसम्म गरेका काम र गतिविधि समेटेर न्यायिक प्रोफाइल प्रकाशन गर्ने, न्यायिक समितिको संस्थागत विकास, अन्तरस्थानीय तह अनुभव आदानप्रदान, असल अभ्यासको अनुशासन, आपसी सहयोग र सहकार्यमा जोड दिइएको उपप्रमुख खड्काले बताए ।

स्थानीय तहमा न्यायिक अधिकारको प्रयोग गर्दा प्रचलित ऐन, कानूनले आत्मसात् गरेको मेलमिलापको पद्धतिलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाई मेलमिलापको माध्यमबाट समाजमा शान्ति कायम गर्ने कार्यमा न्यायिक समितिहरू सधैं तत्पर रहने घोषणापत्रमा उल्लेख गरिएको छ । बागलुङ नगरपालिकाको आयोजनामा भएको उक्त सम्मेलनले हरेक छ महिनाको अन्तरालमा न्यायिक सम्मेलन आयोजना गर्ने निर्णय गरेको छ । आगामी सम्मेलन मुस्ताङको लोमान्थाङ गाउँपालिकामा हुने छ । सम्मेलनले बाँकी रहेको स्थानीय तहमा न्यायिक सहजकर्ता नियुक्तिका लागि प्रदेश सरकारसमक्ष अनुरोध गर्ने निर्णय गरेको छ । सम्मेलनबाट बागलुङ नगरपालिकाका उपप्रमुख खड्काले नेतृत्वमा ११ सदस्यीय न्यायिक समिति मञ्च गठन गरिएको छ । गण्डकी प्रदेशस्तरीय उक्त मञ्चको सदस्यमा प्रदेशका ११ वटै जिल्लाको प्रतिनिधित्व

रहेको छ । सल्लाहकारमा न्यायिक मञ्चका संस्थापक संयोजक गोर्खा नगरपालिकाका उपप्रमुख एवं न्यायिक समितिकी संयोजक मसलीमाया थोकर चयन भएकी छन् ।

न्यायिक समितिको क्षमता विकाससँगै कामकारवाहीको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न, न्याय सम्पादनमा एकरूपता ल्याउन, कानूनी संरचनालाई थप व्यवस्थित बनाउने आदि उद्देश्यले न्यायिक सम्मेलनको आयोजना गरिएको थियो । सम्मेलनमा संविधानविद् काशीराज दाहाल, गण्डकी प्रदेश नीति तथा योजना आयोगका उपाध्यक्ष डा. कृष्णचन्द्र देवकोटा र गण्डकी प्रदेशका मुख्य न्यायाधीशवक्ता चिरञ्जीवी शर्मा पौडेलले विषयगत प्रस्तुतीसहित सहजीकरण गरेका थिए ।

सम्मेलनमा सहभागीहरूलाई बागलुङको प्रसिद्ध कालिका भगवती मन्दिर, सर्वसिद्धिद्वाम पञ्चकोट र शालिग्राम संग्रहालयको स्थलगत भ्रमण पनि गराइएको थियो । सम्मेलनस्थलमा स्थानीय संस्कृति भन्काले नाच तथा गीत प्रस्तुत गरिएको थियो । सम्मेलनमा प्रदेशका ८५ वटै स्थानीय तहका न्यायिक समितिका संयोजक र सदस्यहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

बेवारिसे सवारीसाधन हटाउँदै वीरगञ्ज महानगर

पर्स (प्रस)- वीरगञ्ज महानगरले सार्वजनिक स्थानमा असरल राखिएका बेवारिसे सवारीसाधन तथा उपकरण हटाउन अभियान थालेको छ । महानगरले सडक, फुटपाथ, अन्य सार्वजनिक स्थानलाई स्वच्छ र हराभरा बनाउन सडकमा बेवारिसे अवस्थामा रहेका सवारीसाधनको व्यवस्थापन गर्न लागेको हो ।

महानगरले सोमबार बडा नं. २२ जगन्नाथपुरमा सडकको फुटपाथमा भण्डुई दुई वषेदेखि बेवारिसे राखिएको पुनरो रोलेर मसिन हटाएको छ । नगर प्रहरी र सरसफाइ शाखाको टोलीले दुई केनको सहायताले रोलेर हटाइएको नगर प्रहरी इन्चार्ज हरि भुसालले जानकारी दिए ।

महानगरले बसपार्क क्षेत्रमा सञ्चालनमा नआएको एक बस र एक टुकुरलाई पनि हटाएको छ । ती दुवै सवारीसाधनलाई डम्पिङ साइटमा पुऱ्याइएको छ ।

महानगरले गत बुधवार पनि वीरगञ्ज बसपार्क क्षेत्रमा दुई बेवारिसे बस हटाएको थियो । वीरगञ्ज महानगरका प्रमुख राजेशमान सिंहले महानगरले पटक-पटक सार्वजनिक सूचना जारी गरेर हटाउन आह्वान गर्दा पनि नहटाएपछि महानगर आफैले हटाउने अभियान थालेको बताए ।

महानगरले सडक, फुटपाथ, चोक, उद्यान, बसपार्क र अन्य सार्वजनिक स्थानमा अव्यवस्थित रूपमा राखिएका वा प्रयोगमा नरहेका सवारीसाधन तथा संरचनाले नगरको सौन्दर्य र नागरिक आवागमनमा बाधा पुगेका कारण ती सवारीसाधन हटाउने कार्य अघि बढाएको हो । प्रमुख सिंहले वीरगञ्जलाई सफा, सुरक्षित, सुन्दर र आधुनिक सहरका रूपमा रूपान्तरण गर्ने अभियान थालेको हो । 'सहर हामी सबैको साभा घर हो ।

शुभ्य लागतमा घरैलु कामदारलाई Jordan मा रोजगारीको अवसरमा

कम्पनी : AL HUSSEIN FOR RECRUITING DOMESTIC WORKERS

पुर्ण रोजगारी मिति : २०८२/०५/२५

क्र.सं.	कामदारको पद	मास वरिमाण	मास मूल्य	JOD	जे.सं.	अन्य शर्त				
1.	DOMESTIC WORKER	0	20	300	५५३.३५६					
2.	Domestic Worker (Experienced)	0	25	350	६६६.६३८					
3.	Domestic Worker (Experienced)	5	0	400	१५५.५५५					

अन्तराष्ट्रिय हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति २०८२ जेठ २ र ३ गते (20th May 2025) मा हुनेछ ।

नोट: भाषा तथा घरपरिवारका सम्बन्धी (एक) महिने तालिम अनिवार्य लिनुपर्नेछ । सभा, घरपरिवारलाई तालिम दिनु र शुभ्य लागत (Zero Cost) मा जानु पर्नेछ ।

सम्बन्धी अधिकार विवरण: १. उम्मेदवारको नाम र पता २. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३. उम्मेदवारको पता ४. उम्मेदवारको फोन नम्बर ५. उम्मेदवारको फोन नम्बर ६. उम्मेदवारको फोन नम्बर ७. उम्मेदवारको फोन नम्बर ८. उम्मेदवारको फोन नम्बर ९. उम्मेदवारको फोन नम्बर १०. उम्मेदवारको फोन नम्बर ११. उम्मेदवारको फोन नम्बर १२. उम्मेदवारको फोन नम्बर १३. उम्मेदवारको फोन नम्बर १४. उम्मेदवारको फोन नम्बर १५. उम्मेदवारको फोन नम्बर १६. उम्मेदवारको फोन नम्बर १७. उम्मेदवारको फोन नम्बर १८. उम्मेदवारको फोन नम्बर १९. उम्मेदवारको फोन नम्बर २०. उम्मेदवारको फोन नम्बर २१. उम्मेदवारको फोन नम्बर २२. उम्मेदवारको फोन नम्बर २३. उम्मेदवारको फोन नम्बर २४. उम्मेदवारको फोन नम्बर २५. उम्मेदवारको फोन नम्बर २६. उम्मेदवारको फोन नम्बर २७. उम्मेदवारको फोन नम्बर २८. उम्मेदवारको फोन नम्बर २९. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३०. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३१. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३२. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३३. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३४. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३५. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३६. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३७. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३८. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३९. उम्मेदवारको फोन नम्बर ४०. उम्मेदवारको फोन नम्बर ४१. उम्मेदवारको फोन नम्बर ४२. उम्मेदवारको फोन नम्बर ४३. उम्मेदवारको फोन नम्बर ४४. उम्मेदवारको फोन नम्बर ४५. उम्मेदवारको फोन नम्बर ४६. उम्मेदवारको फोन नम्बर ४७. उम्मेदवारको फोन नम्बर ४८. उम्मेदवारको फोन नम्बर ४९. उम्मेदवारको फोन नम्बर ५०. उम्मेदवारको फोन नम्बर ५१. उम्मेदवारको फोन नम्बर ५२. उम्मेदवारको फोन नम्बर ५३. उम्मेदवारको फोन नम्बर ५४. उम्मेदवारको फोन नम्बर ५५. उम्मेदवारको फोन नम्बर ५६. उम्मेदवारको फोन नम्बर ५७. उम्मेदवारको फोन नम्बर ५८. उम्मेदवारको फोन नम्बर ५९. उम्मेदवारको फोन नम्बर ६०. उम्मेदवारको फोन नम्बर ६१. उम्मेदवारको फोन नम्बर ६२. उम्मेदवारको फोन नम्बर ६३. उम्मेदवारको फोन नम्बर ६४. उम्मेदवारको फोन नम्बर ६५. उम्मेदवारको फोन नम्बर ६६. उम्मेदवारको फोन नम्बर ६७. उम्मेदवारको फोन नम्बर ६८. उम्मेदवारको फोन नम्बर ६९. उम्मेदवारको फोन नम्बर ७०. उम्मेदवारको फोन नम्बर ७१. उम्मेदवारको फोन नम्बर ७२. उम्मेदवारको फोन नम्बर ७३. उम्मेदवारको फोन नम्बर ७४. उम्मेदवारको फोन नम्बर ७५. उम्मेदवारको फोन नम्बर ७६. उम्मेदवारको फोन नम्बर ७७. उम्मेदवारको फोन नम्बर ७८. उम्मेदवारको फोन नम्बर ७९. उम्मेदवारको फोन नम्बर ८०. उम्मेदवारको फोन नम्बर ८१. उम्मेदवारको फोन नम्बर ८२. उम्मेदवारको फोन नम्बर ८३. उम्मेदवारको फोन नम्बर ८४. उम्मेदवारको फोन नम्बर ८५. उम्मेदवारको फोन नम्बर ८६. उम्मेदवारको फोन नम्बर ८७. उम्मेदवारको फोन नम्बर ८८. उम्मेदवारको फोन नम्बर ८९. उम्मेदवारको फोन नम्बर ९०. उम्मेदवारको फोन नम्बर ९१. उम्मेदवारको फोन नम्बर ९२. उम्मेदवारको फोन नम्बर ९३. उम्मेदवारको फोन नम्बर ९४. उम्मेदवारको फोन नम्बर ९५. उम्मेदवारको फोन नम्बर ९६. उम्मेदवारको फोन नम्बर ९७. उम्मेदवारको फोन नम्बर ९८. उम्मेदवारको फोन नम्बर ९९. उम्मेदवारको फोन नम्बर १००. उम्मेदवारको फोन नम्बर १०१. उम्मेदवारको फोन नम्बर १०२. उम्मेदवारको फोन नम्बर १०३. उम्मेदवारको फोन नम्बर १०४. उम्मेदवारको फोन नम्बर १०५. उम्मेदवारको फोन नम्बर १०६. उम्मेदवारको फोन नम्बर १०७. उम्मेदवारको फोन नम्बर १०८. उम्मेदवारको फोन नम्बर १०९. उम्मेदवारको फोन नम्बर ११०. उम्मेदवारको फोन नम्बर १११. उम्मेदवारको फोन नम्बर ११२. उम्मेदवारको फोन नम्बर ११३. उम्मेदवारको फोन नम्बर ११४. उम्मेदवारको फोन नम्बर ११५. उम्मेदवारको फोन नम्बर ११६. उम्मेदवारको फोन नम्बर ११७. उम्मेदवारको फोन नम्बर ११८. उम्मेदवारको फोन नम्बर ११९. उम्मेदवारको फोन नम्बर १२०. उम्मेदवारको फोन नम्बर १२१. उम्मेदवारको फोन नम्बर १२२. उम्मेदवारको फोन नम्बर १२३. उम्मेदवारको फोन नम्बर १२४. उम्मेदवारको फोन नम्बर १२५. उम्मेदवारको फोन नम्बर १२६. उम्मेदवारको फोन नम्बर १२७. उम्मेदवारको फोन नम्बर १२८. उम्मेदवारको फोन नम्बर १२९. उम्मेदवारको फोन नम्बर १३०. उम्मेदवारको फोन नम्बर १३१. उम्मेदवारको फोन नम्बर १३२. उम्मेदवारको फोन नम्बर १३३. उम्मेदवारको फोन नम्बर १३४. उम्मेदवारको फोन नम्बर १३५. उम्मेदवारको फोन नम्बर १३६. उम्मेदवारको फोन नम्बर १३७. उम्मेदवारको फोन नम्बर १३८. उम्मेदवारको फोन नम्बर १३९. उम्मेदवारको फोन नम्बर १४०. उम्मेदवारको फोन नम्बर १४१. उम्मेदवारको फोन नम्बर १४२. उम्मेदवारको फोन नम्बर १४३. उम्मेदवारको फोन नम्बर १४४. उम्मेदवारको फोन नम्बर १४५. उम्मेदवारको फोन नम्बर १४६. उम्मेदवारको फोन नम्बर १४७. उम्मेदवारको फोन नम्बर १४८. उम्मेदवारको फोन नम्बर १४९. उम्मेदवारको फोन नम्बर १५०. उम्मेदवारको फोन नम्बर १५१. उम्मेदवारको फोन नम्बर १५२. उम्मेदवारको फोन नम्बर १५३. उम्मेदवारको फोन नम्बर १५४. उम्मेदवारको फोन नम्बर १५५. उम्मेदवारको फोन नम्बर १५६. उम्मेदवारको फोन नम्बर १५७. उम्मेदवारको फोन नम्बर १५८. उम्मेदवारको फोन नम्बर १५९. उम्मेदवारको फोन नम्बर १६०. उम्मेदवारको फोन नम्बर १६१. उम्मेदवारको फोन नम्बर १६२. उम्मेदवारको फोन नम्बर १६३. उम्मेदवारको फोन नम्बर १६४. उम्मेदवारको फोन नम्बर १६५. उम्मेदवारको फोन नम्बर १६६. उम्मेदवारको फोन नम्बर १६७. उम्मेदवारको फोन नम्बर १६८. उम्मेदवारको फोन नम्बर १६९. उम्मेदवारको फोन नम्बर १७०. उम्मेदवारको फोन नम्बर १७१. उम्मेदवारको फोन नम्बर १७२. उम्मेदवारको फोन नम्बर १७३. उम्मेदवारको फोन नम्बर १७४. उम्मेदवारको फोन नम्बर १७५. उम्मेदवारको फोन नम्बर १७६. उम्मेदवारको फोन नम्बर १७७. उम्मेदवारको फोन नम्बर १७८. उम्मेदवारको फोन नम्बर १७९. उम्मेदवारको फोन नम्बर १८०. उम्मेदवारको फोन नम्बर १८१. उम्मेदवारको फोन नम्बर १८२. उम्मेदवारको फोन नम्बर १८३. उम्मेदवारको फोन नम्बर १८४. उम्मेदवारको फोन नम्बर १८५. उम्मेदवारको फोन नम्बर १८६. उम्मेदवारको फोन नम्बर १८७. उम्मेदवारको फोन नम्बर १८८. उम्मेदवारको फोन नम्बर १८९. उम्मेदवारको फोन नम्बर १९०. उम्मेदवारको फोन नम्बर १९१. उम्मेदवारको फोन नम्बर १९२. उम्मेदवारको फोन नम्बर १९३. उम्मेदवारको फोन नम्बर १९४. उम्मेदवारको फोन नम्बर १९५. उम्मेदवारको फोन नम्बर १९६. उम्मेदवारको फोन नम्बर १९७. उम्मेदवारको फोन नम्बर १९८. उम्मेदवारको फोन नम्बर १९९. उम्मेदवारको फोन नम्बर २००. उम्मेदवारको फोन नम्बर २०१. उम्मेदवारको फोन नम्बर २०२. उम्मेदवारको फोन नम्बर २०३. उम्मेदवारको फोन नम्बर २०४. उम्मेदवारको फोन नम्बर २०५. उम्मेदवारको फोन नम्बर २०६. उम्मेदवारको फोन नम्बर २०७. उम्मेदवारको फोन नम्बर २०८. उम्मेदवारको फोन नम्बर २०९. उम्मेदवारको फोन नम्बर २१०. उम्मेदवारको फोन नम्बर २११. उम्मेदवारको फोन नम्बर २१२. उम्मेदवारको फोन नम्बर २१३. उम्मेदवारको फोन नम्बर २१४. उम्मेदवारको फोन नम्बर २१५. उम्मेदवारको फोन नम्बर २१६. उम्मेदवारको फोन नम्बर २१७. उम्मेदवारको फोन नम्बर २१८. उम्मेदवारको फोन नम्बर २१९. उम्मेदवारको फोन नम्बर २२०. उम्मेदवारको फोन नम्बर २२१. उम्मेदवारको फोन नम्बर २२२. उम्मेदवारको फोन नम्बर २२३. उम्मेदवारको फोन नम्बर २२४. उम्मेदवारको फोन नम्बर २२५. उम्मेदवारको फोन नम्बर २२६. उम्मेदवारको फोन नम्बर २२७. उम्मेदवारको फोन नम्बर २२८. उम्मेदवारको फोन नम्बर २२९. उम्मेदवारको फोन नम्बर २३०. उम्मेदवारको फोन नम्बर २३१. उम्मेदवारको फोन नम्बर २३२. उम्मेदवारको फोन नम्बर २३३. उम्मेदवारको फोन नम्बर २३४. उम्मेदवारको फोन नम्बर २३५. उम्मेदवारको फोन नम्बर २३६. उम्मेदवारको फोन नम्बर २३७. उम्मेदवारको फोन नम्बर २३८. उम्मेदवारको फोन नम्बर २३९. उम्मेदवारको फोन नम्बर २४०. उम्मेदवारको फोन नम्बर २४१. उम्मेदवारको फोन नम्बर २४२. उम्मेदवारको फोन नम्बर २४३. उम्मेदवारको फोन नम्बर २४४. उम्मेदवारको फोन नम्बर २४५. उम्मेदवारको फोन नम्बर २४६. उम्मेदवारको फोन नम्बर २४७. उम्मेदवारको फोन नम्बर २४८. उम्मेदवारको फोन नम्बर २४९. उम्मेदवारको फोन नम्बर २५०. उम्मेदवारको फोन नम्बर २५१. उम्मेदवारको फोन नम्बर २५२. उम्मेदवारको फोन नम्बर २५३. उम्मेदवारको फोन नम्बर २५४. उम्मेदवारको फोन नम्बर २५५. उम्मेदवारको फोन नम्बर २५६. उम्मेदवारको फोन नम्बर २५७. उम्मेदवारको फोन नम्बर २५८. उम्मेदवारको फोन नम्बर २५९. उम्मेदवारको फोन नम्बर २६०. उम्मेदवारको फोन नम्बर २६१. उम्मेदवारको फोन नम्बर २६२. उम्मेदवारको फोन नम्बर २६३. उम्मेदवारको फोन नम्बर २६४. उम्मेदवारको फोन नम्बर २६५. उम्मेदवारको फोन नम्बर २६६. उम्मेदवारको फोन नम्बर २६७. उम्मेदवारको फोन नम्बर २६८. उम्मेदवारको फोन नम्बर २६९. उम्मेदवारको फोन नम्बर २७०. उम्मेदवारको फोन नम्बर २७१. उम्मेदवारको फोन नम्बर २७२. उम्मेदवारको फोन नम्बर २७३. उम्मेदवारको फोन नम्बर २७४. उम्मेदवारको फोन नम्बर २७५. उम्मेदवारको फोन नम्बर २७६. उम्मेदवारको फोन नम्बर २७७. उम्मेदवारको फोन नम्बर २७८. उम्मेदवारको फोन नम्बर २७९. उम्मेदवारको फोन नम्बर २८०. उम्मेदवारको फोन नम्बर २८१. उम्मेदवारको फोन नम्बर २८२. उम्मेदवारको फोन नम्बर २८३. उम्मेदवारको फोन नम्बर २८४. उम्मेदवारको फोन नम्बर २८५. उम्मेदवारको फोन नम्बर २८६. उम्मेदवारको फोन नम्बर २८७. उम्मेदवारको फोन नम्बर २८८. उम्मेदवारको फोन नम्बर २८९. उम्मेदवारको फोन नम्बर २९०. उम्मेदवारको फोन नम्बर २९१. उम्मेदवारको फोन नम्बर २९२. उम्मेदवारको फोन नम्बर २९३. उम्मेदवारको फोन नम्बर २९४. उम्मेदवारको फोन नम्बर २९५. उम्मेदवारको फोन नम्बर २९६. उम्मेदवारको फोन नम्बर २९७. उम्मेदवारको फोन नम्बर २९८. उम्मेदवारको फोन नम्बर २९९. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३००. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३०१. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३०२. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३०३. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३०४. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३०५. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३०६. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३०७. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३०८. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३०९. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३१०. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३११. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३१२. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३१३. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३१४. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३१५. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३१६. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३१७. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३१८. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३१९. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३२०. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३२१. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३२२. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३२३. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३२४. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३२५. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३२६. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३२७. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३२८. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३२९. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३३०. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३३१. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३३२. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३३३. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३३४. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३३५. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३३६. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३३७. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३३८. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३३९. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३४०. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३४१. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३४२. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३४३. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३४४. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३४५. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३४६. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३४७. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३४८. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३४९. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३५०. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३५१. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३५२. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३५३. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३५४. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३५५. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३५६. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३५७. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३५८. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३५९. उम्मेदवारको फोन नम्बर ३६

लामो समयदेखि अमेरिका बस्दै आएका अभिनेत्री उषा पौडेलले विवाह गरेकी छन्। उनले राहुल केसीसँग आइतबार विवाह गरेकी हुन्। उनले गत वैशाख १५ मा राहुल केसीसँग कोर्ट म्यारिज गरेकी थिइन्। अहिले नेपाली परम्परा अनुसार लगनगौंठो कसेकी हुन्। उनको विवाहमा अमेरिका बस्ने कलाकर्मी सहभागी थिए। उषा पौडेलको समय अमेरिका बस्दै आएका छन्। उषाजसै राहुल पनि अमेरिका नै बस्दै आएका छन्। उनी नेपाली सिने क्षेत्रका एक समयका कलाकार तथा मोडल हुन्।

एउटै स्टेजमा छानिए चार विजेता

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- एउटै स्टेजमा ४ विजेता छानिएका छन्। १४औं 'लिटिल प्रिन्स एन्ड प्रिन्सेस इन्टरनेशनल २०२५'मा सिनियर र जुनियर केटा र केटी गरेर ४ विजेता छानिएका हुन्। प्रतियोगितामा जुनियर ब्याडज एरोस कर्माचार्य, जुनियर गर्ल एरिका गुप्ताले शिर्ष उपाधि जित्दा सिनियर ब्याडजतर्फ तारी नुर्वु शेर्पा र सिनियर गर्लमा प्रयुषा ढकाल शिर्ष विजेता बने। जमलस्थित राष्ट्रिय नाचघरमा शनिवार अवेर सांस्कृतिक सम्पन्न प्रतियोगितामा जुनियर ब्याडजतर्फ विपार्य थापा फस्ट रनर अप, रिदयम थापा सेकेन्ड रनर अप, वन्दना सिनियर ब्याडजतर्फ दक्ष तनवर फस्ट रनर अप र आदी चौधरी सेकेन्ड रनर अप भए।

त्यस्तै प्रतियोगितामा सिनियर गर्ल तर्फ वियन्सा गुप्ता फस्ट रनर अप, भियन्सा पौडेल थर्ड रनर अप र देवानी आर एल शाह फोर्थ रनर अप चुनिंदा जुनियर गर्ल तर्फ सुहानी श्रेष्ठ फस्ट रनर अप, निरोसा प्रधान सेकेन्ड रनर अप, सहेषा टंडन थर्ड रनर अप र श्रीनिती पराजुली फोर्थ रनर अप बन्न सफल भए। विभिन्न ताम्रपत्रसहित आयोजित कार्यक्रम बालबालिकाको प्रतिभा निखार्दै उनीहरूलाई भविष्य निर्माणमा सक्षम बनाउने उद्देश्यले आयोजना गरिएको आयोजक रेडियन्ट इभेन्ट म्यानेजमेन्ट एजेन्सीका प्रबन्ध निर्देशक, अन्तर्राष्ट्रिय मोडल तथा फेशन कोच राज फैजुले

बताए। फैजु डेह दशकदेखि गुणस्तरीय राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सौन्दर्य प्रतियोगिता आयोजना गर्दै आएका छन्। जुनियरमा २९, सिनियरमा २३ गरेर ५२ कंटाकेटी प्रतियोगिताको फाइनलमा रहेका थिए। नीलिमा मास्के श्रेष्ठ (संस्थापक/निर्देशक-व्यटिफुल माइन्ड्स प्रि स्कूल), मनिषा मुखिया (ईसीए र अग्रेसरी विभाग हेड ड्युपिडिबल बोर्डिङ स्कूल), नैना चन्द (प्राइमरी स्कूल कोअर्डिनेटर -काठमाडौं वर्ल्ड स्कूल) अदिता मल्ल - एसोसिएट अफिसर, डिजिटल मार्केटिङ र कन्टेन्ट क्रिएसन (एस स्कूल), आशिष थापा (चिफ अफिसर अफिसरन -जेभियर इन्टरनेशनल स्कूल) शिरीष रत्न तुलाधर (ब्रान्डिङ र पार्टनरशिप हेड (सीजी लर्निङ), सन्तोष चापागाई (ईसीए

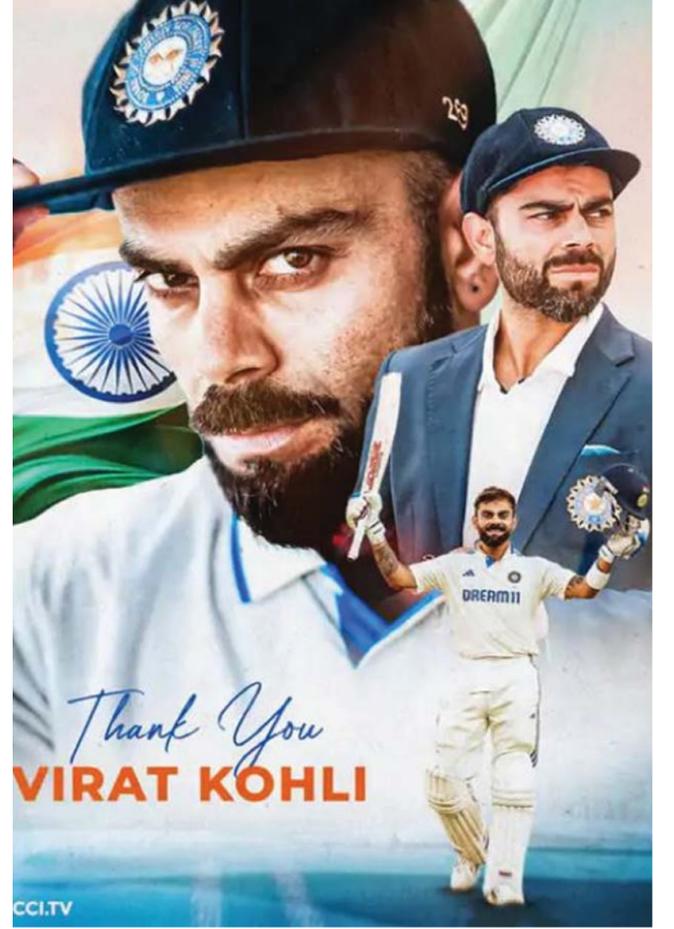
कोअर्डिनेटर -भ्याली भ्यू स्कूल), सम्फना ढकाल शर्मा (डिपार्टमेन्ट हेड सोशियल साइन्स -मिल्सवेरी स्कूल) लगायत निर्णायक प्रतियोगितामा रहेका थिए। ७ वर्षदेखि १३ वर्षसम्मका विद्यालय अध्ययनरत बालबालिकाको सहभागिता रहेको प्रतियोगिताको कोरिओग्राफी अन्तर्राष्ट्रिय फेशन कोच राज फैजु आफैले गरेका थिए भने ड्रेस डिजाइन श्रीपा वैदारले गरेकी थिइन्। एडभान्स ओरल डेन्टल हस्पिटल मुख्य प्रयोजक रहेको प्रतियोगिताका सबै विजेताले उपाधिको साथमा विभिन्न नगदा गिफ्ट र अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा सहभागी भवसर प्राप्त गरेका छन्। प्रतियोगितामा गिफ्टको व्यवस्था रियल जुस, हर्लीक र डाइसुकुले प्रायोजना गरेको थियो।

विराट कोहलीले लिए टेस्ट क्रिकेटबाट सन्यास

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- विराट कोहलीले टेस्ट क्रिकेटबाट सन्यास लिएका छन्। कोहलीले सोमवार इन्स्टाग्राममा लेखेका छन्- 'टेस्ट क्रिकेटले मलाई परिष्करण गरियो, मलाई आकार दियो, मलाई पाठ सिकायो जुन म जीवनभर सम्झिरहनेछु। खासमा कोहलीले मे १० मा वीसीसीआईलाई टेस्ट क्रिकेटबाट सन्यास लिन चाहेको बताएका थिए। बोर्डले कोहलीलाई आफ्नो निर्णयमा पुनर्विचार गर्न आग्रह गरेको थियो। मे ११ मा बोर्डका एक अधिकारीले पनि उनीसँग कुरा गरेका थिए। डिसेम्बर-जनवरीमा अस्ट्रेलियामा भएको बोर्ड-गावस्कर सिरिजमा विराटको प्रदर्शन राम्रो थिएन। उनले यस सिरिजमा २३.७५ को औसतमा रन बनाए। २८ मध्ये ७ पटक उनी अफ स्टम्प बाहिरको बलमा आउट भएका थिए। कोहलीले बीसीटीमा ९ इनिङ्समा १९० रन बनाएका थिए। जसमा एक शतक पनि समावेश थियो।

विराट कोहलीले १२३ टेस्ट खेलेका छन्। उनले ३० शतक र ३१ अर्धशतक प्रहार गरेका छन्। विराटले ७ दोहोरो शतक प्रहार गरेका छन्। उनी २०१७ र २०१८ मा 'टेस्ट प्लेयर अफ द इयर' चुनिएका थिए। विराटले इन्स्टाग्राममा लेखेका छन्, 'मैले १४ वर्षअघि टेस्ट क्रिकेटमा पहिलो पटक ब्याग्री नीलो जर्सी लगाएको थिएँ। इमानदारीपूर्वक, मैले यो ढाँचाले मलाई यस्तो यात्रामा लैजाँन्छ भन्ने सोचेको थिएँ। यसले मलाई परिष्करण गर्यो, मलाई आकार दियो, र मलाई पाठ सिकायो म मेरो जीवनभर मसँग बोक्नेछु। सेतो जर्सीमा खेल्नु मेरो लागि धेरै विशेष र व्यक्तिगत अनुभव हो। कडा परिश्रम, लामो दिनहरू, साना पलहरू जुन कसैले देखेनन्, तर तिनीहरू सधैंभरि तपाईंसँग रहन्छन्। यो ढाँचाबाट टाढा जाँदा यो सजिलो हुने छैन तर यो अहिलेको लागि सही महसूस गर्दछु। मैले यो मेरो सबै दिएँ र यसले मलाई सोचेभन्दा बढी दिएको छ। म खेलप्रति आभारी छु, मैदानमा भएका

मानिसहरू र मलाई यो यात्रामा अगाडि बढाउने सबैलाई। म सधैं मुस्कानका साथ मेरो टेस्ट करियरमा फर्केर हेर्नेछु। उनले आफ्नो जर्सी नम्बर '२६९' लेखेर 'साईनिङ अफ' लेखेका छन्।

उता, वीसीसीआईले पनि विराट कोहलीलाई धन्यवाद दिएको छ। बोर्डले लेख्यो - 'टेस्ट क्रिकेटमा एक युगको अन्त्य भएको छ, तर विराट जारी रहनेछ। उनले टीम इण्डियामा दिएको योगदान सधैं सम्झिरहनेछ।'

डिएभी च्याम्पियन

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- डिएभी सुशील कौडिया विश्व भारती स्कूल 'ए' जयकुमारनाथ शाह मेमोरियल यु-१६ ट्वान्टी-२० अन्तरविद्यालय क्रिकेट प्रतियोगिताको च्याम्पियन बनेको छ। सोमवार मुलपानी क्रिकेट मैदान (तल्लो) मा सम्पन्न फाइनलमा डिएभीले गेटवे एकेडेमीविरुद्ध सात विकेटको सहज जित दर्ता गर्‍यो। गेटवेले प्रस्तुत गरेको ७३ रनको लक्ष्य डिएभीले १६.४ ओभरमा तीन विकेट गुमाउँदै पूरा गर्यो। डिएभीका लागि कप्तान प्रसिद्ध जैसिले अविजित ३५ र मायंककुमार साहले १६ रन बनाए। गेटवेका लागि उज्वल गुप्ताले दुई र साइमन पटेलले एक विकेट लिए।

त्यसअघि टस जितेर ब्याटिङ रोजेको गेटवेले १९.३ ओभरमा सबै विकेट गुमाउँदै ७२ रनको योगफल तयार पारेको थियो। गेटवेका लागि मुर्शिद इक्बालले १५ र कप्तान साविर अन्सारीले ११ रन बनाउनुबाहेक अन्य ब्याटर्ले दोहोरो अंकमा रन जोड्न सकेनन्। डिएभीका लागि कमल शाहीले चार, कप्तान प्रसिद्ध जैसिले तीन र केशव अग्रवालले दुई विकेट लिए।

ब्राजिलको प्रशिक्षकमा कार्लो

काठमाडौं (प्रस)- ब्राजिल फुटबल टोलीको मुख्य प्रशिक्षकमा कार्लो एन्सेलोटी नियुक्त भएका छन्। ब्राजिल फुटबल महासंघ (सिबिएफ) ले रिथल मड्रिडका प्रशिक्षक कार्लोस एन्सेलोटीलाई लक्षित गर्दै सम्झौता गरेको हो। योसँगै ६५ वर्षीय कार्लो सन् १९२० यता ब्राजिलको राष्ट्रिय टोलीको पूर्णकालीन जिम्मेवारी सम्हाले पहिलो विदेशी

प्रशिक्षक बनेका छन्। हालसम्म उनी रिथलसँग सम्झौतामा छन्। स्पेनी ला लिगाको अन्तिम चरण मे २५ मा सकिनेछ र त्यसको भोलिपल्ट उनी ब्राजिलको प्रशिक्षकको रूपमा आधिकारिक रूपमा कार्यभार सम्हालेछन्। 'कार्लोलाई ब्राजिलको प्रशिक्षक बनाउनु रणनीतिक कदम मात्र होइन, यो हामी विश्व फुटबलको सर्वोच्च स्थान फर्काउन दृढ छौं भन्ने सन्देश हो।' ब्राजिल फुटबल महासंघका अध्यक्ष एडनारडो रोड्रिगसले भने। उनले थपे, 'उनी इतिहासकै सबैभन्दा महान् प्रशिक्षक हुन्। अब उनी संसारकै सबैभन्दा प्रतिष्ठित राष्ट्रिय टोलीसँग रहनेछन्। हामी ब्राजिलियन फुटबलका नयाँ सुनौला अध्याय लेख्नेछौं।' रोड्रिगसका अनुसार कार्लोले दक्षिण अमेरिकी विश्वकप छनोटका ब्राजिलका आगामी दुई खेलमा टोली सम्हालेछन्। उनको डेब्यु खेल जुन ५ मा इक्वेडोरविरुद्ध हुनेछ। त्यसको पाँच दिनपछि साओ पाउलोमा घरेलु दर्शकअगाडि पाराग्वेविरुद्ध दोस्रो खेल हुनेछ।

Pakaha Mainpur Rural Municipality
Office of the Rural Municipal Executive
Pakaha Mainpur, Parsa
Madhesh Province, Nepal

NOTICE OF INVITATION FOR BIDS

First Date of Publication: 13th May 2025

1. Pakaha Mainpur Rural Municipality invites electronic bids from eligible Nepalese bidders for the following works:

S.N.	Contract No.	Name of Contract	Cost Of Bid Document (NRs.)	Estimated Amount (Without VAT)	Bid Validity Period	Bid Security Amount (NRs./ Validity Period)
1	02/PMRM/PAR/W/2081/082	Construction of administrative building in Pakahamainpur Rural Municipality, ward no:-03, Parsa	3,000.00	4,351,825.68	90 days	123,000 / 120 days

Deadline for Bid Submission: 12th June 2025 till 12:00 Noon

Date, Time and Place of Bid Opening: 12th June 2025 at 2:00 PM at Pakaha Mainpur Rural Municipality, Pakaha Mainpur, Parsa

Account Number for Bid Document Purchase: Name of Bank: Himalayan Bank Ltd.
Name of Office: Pakaha Mainpur Rural Municipality, Pakaha Mainpur, Parsa
Office Account no.: 26752840670098

2. Eligible bidders may obtain further information and inspect the bidding document at Pakaha Mainpur Rural Municipality, Pakaha Mainpur, Parsa or may visit PPMO website www.bolpatra.gov.np/egp.

3. If the last date of purchasing and/or submission falls on a government holiday, then the next working day shall be considered as the last date. In such case the validity period of the bid security shall remain the same as specified for the original last date of bid submission.

4. Bidders have to submit their bid electronically through e-GP system of PPMO website: www.bolpatra.gov.np/egp as specified in the Instructions to Bidders.

5. The office reserves right to accept or reject any or all bids without assigning reasons, whatsoever.

Chief Administrative Officer

इण्डोनेसियाको मध्य जाभास्थित मागोलाडमा भेसाक दिवसका अवसरमा आयोजित परम्परागत जीवनमूक्ति अनुष्ठानको एक भागको रूपमा परेवा उडाउँदै बौद्धभक्तहरू।
तस्विर: एएफपी

भारत-पाकिस्तान युद्धविरामपछि सीमा शान्त

पुँच (भारत)- अप्रत्यासितरूपमा शनिवार सहमति भएको युद्धविरामपछि दुई परस्पर प्रतिद्वन्द्वी भारत र पाकिस्तानबीचको सीमा शान्त भएको र 'हालका दिनहरूमा पहिलो शान्त रात' भएको भारतीय सेनाले सोमबार जनाएको छ।

यो युद्धविराम दुई देशबीच चार दिनसम्म चलेको क्षेत्रीय, डोन र तोपखाना आक्रमणहरूपछि सहमति भएको थियो। आक्रमणमा कम्तीमा ६० जनाको मृत्यु भएको थियो भने हजारौं मानिस भाग्न बाध्य भएका थिए। यो सन् १९९९ मा आणविक-सशस्त्र प्रतिद्वन्द्वीहरूको अन्तिम खुला द्वन्द्वपछिको सबैभन्दा खराब हिंसा थियो र यसले पूर्णरूपमा युद्धमा परिणत हुनसक्ने विश्वव्यापी आशंका उत्पन्न गरेको थियो।

अमेरिकी राष्ट्रपति जोनाल्ड ट्रम्पले सामाजिक सञ्जालमा अप्रत्यासितरूपमा युद्धविरामको घोषणा गरेको केही घण्टापछि नै दुवै पक्षले एक-अर्कोलाई युद्धविराम उल्लंघन गरेको आरोप लगाएपछि सुरुमा शंकाहरू उत्पन्न भएका थिए। 'कश्मीर र अन्तर्राष्ट्रिय सीमासँगका अन्य क्षेत्रमा रात धेरै हदसम्म शान्तपूर्ण रह्यो,' भारतीय सेनाले भनेको छ, 'हालैका दिनहरूमा पहिलो शान्त रातलाई संकेत गर्दै कुनै घटना रिपोर्ट गरिएको छैन।'

भारतद्वारा प्रशासित विभाजित कश्मीरको सीमावर्ती सहर पुँचमा बन्दुकको गोली वा गोलाबारीविनाको यो लगातार दोस्रो रात पनि थियो। पछिल्लो द्वन्द्वमा पुँच सबैभन्दा बढी प्रभावित क्षेत्रहरूमध्ये एक थियो। यहाँ कम्तीमा १२ जना वासिन्दा मारिएका थिए भने अनुमानित ६० हजार वासिन्दामध्ये अधिकांश आफ्नो घर छाड्न बाध्य भएका थिए। आइतबार मानिसहरू सहरमा

भारतले खोल्नो सबै विमानस्थल

नयाँदिल्ली- सन् १९९९ पछि पश्चिमी पाकिस्तानसँगको सबैभन्दा खराब लडाइँको अन्त्य भएको सप्ताहको युद्धविरामपछि भारतले सोमबार ३२ वटा विमानस्थल पुनः खोलेको छ। भारतीय विमानस्थल प्राधिकरणका अनुसार भारत प्रशासित कश्मीरको श्रीनगरदेखि पश्चिमी राज्य गुजरातको भुजसम्मका ३२ विमानस्थल अब 'तत्काल प्रभावबाट' नागरिक सञ्चालनका लागि उपलब्ध छन्।

भारत र पाकिस्तानबीच चार दिनसम्म भीषण लडाइँ सुरु भएपछि गत हप्ता ती

विमानस्थल बन्द गरिएका थिए। विमानस्थल बन्द गरि एसी दुई मुलुकबीचको लडाइँ पूर्णरूपमा विकसित हुनसक्ने विश्वव्यापी चिन्ता सिर्जना गरेको थियो। प्रमुख भारतीय एयरलाइन्स इण्डिगोले 'पहिले बन्द गरिएका मार्गहरूमा क्रमशः सञ्चालन सुरु गर्ने' बताएको छ।

युद्धविरामको घोषणा शनिवार गरिएको थियो, तर दुवै पक्षले तुरुन्तै एक अर्कोमाथि यसको उल्लंघन गरेको आरोप लगाएका थिए। यद्यपि भारत र पाकिस्तान दुवैले सोमबार सीमावर्ती क्षेत्रहरू शान्त रहेको बताएका छन्। रासस/एएफपी

फर्कन थालेका थिए। यद्यपि धेरैजसोलाई अझै पनि युद्धविराम धेरै समय टिक्ने छैन भन्ने चिन्ता थियो। बुधवार विहानै भारतले

कश्मीरको पाकिस्तानी भागमा रहेको 'आतंकवादी शिविरहरू' लाई ध्वस्त पार्दै क्षेत्रीय आक्रमण गरेपछि समय द्वन्द्वतर्फ खतरनाक

लहर सुरु भएको थियो। यो अप्रिल २२ मा भारत प्रशासित कश्मीरमा पर्यटकहरूमाथि भएको आक्रमणपछि भएको थियो, जसमा २६ जना सर्वसाधारणको मृत्यु भएको थियो। भारतले पाकिस्तानलाई आक्रमणको समर्थन गरेको आरोप लगाएको थियो तर इस्लामाबादले संलग्नता अस्वीकार गर्दै तुरुन्तै भारी गोलाबारीका साथ आक्रमणको जवाफ दिएको थियो।

पाकिस्तानले पाँच भारतीय लडाकू विमान खसालेको दावी गरेको छ। नयाँदिल्लीले यसबारे कुनै टिप्पणी गरेको छैन। भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको हिन्दू राष्ट्रवादी सरकारले यस क्षेत्रको सीमित स्वायत्तता खारेज गरी नयाँदिल्लीबाट प्रत्यक्ष शासनमा लिएपछि सन् २०१९ देखि आतंकवादीहरूले कश्मीरमा कारवाही बढाएका छन्।

सन् १९४७ मा वेलायतबाट स्वतन्त्र भएदेखि विभाजित मुस्लिम बहुल कश्मीरलाई लिएर धेरै युद्धहरू लडेका दुवै देशले कश्मीरलाई पूर्णरूपमा दावी गरेका छन्। रासस/एएफपी

अमेरिका र चीनबीच ११५ प्रतिशत कर कटौती गर्ने सहमति

जेनेभा- संयुक्त राज्य अमेरिका र चीनले सोमबार ९० दिनका लागि करको जवाफ कर भन्ने (टिफ्ट फर ट्याट) कर नीतिमा भारी कटौती गर्ने सम्झौताको घोषणा गरेका छन्। दुई प्रमुख ठूला अर्थतन्त्रबीचको व्यापार युद्धका कारण विश्वको वित्तीय बजारलाई तहसहस पारेको छ।

सहमतिले विश्वव्यापी आर्थिक मन्दीको डर बढाएको व्यापार युद्धलाई कम गर्न अपेक्षा गरिएको छ। अमेरिकी राष्ट्रपति जोनाल्ड ट्रम्पले विश्वव्यापी कर वृद्धिको घोषणा गरेपछि शनिवार र आइतबार भएको पहिलो वार्तापछि विश्वका दुई ठूला अर्थतन्त्रले संयुक्त वक्तव्य जारी गर्दै तीन अंकको करलाई दुई अंकमा झार्ने र वार्तालाई निरन्तरता दिने सहमति गरेका छन्।

अमेरिकी अर्थमन्त्री स्केट वेसेन्टले चीनका उपप्रधानमन्त्री हे लियेफेङ र अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार प्रतिनिधि ली चेङगाङसँग सप्ताहाहन्तमा भएको वार्ता 'स्वस्थ' र 'फलदायी' भएको बताएका छन्। 'दुवै पक्षले ठूलो सम्मान देखाएका छन्,' वेसेन्टले सञ्चारकर्मीसँग भने।

अमेरिकी राष्ट्रपति ट्रम्पले गत महिना चीनका लागि आयातमा १४५ प्रतिशत कर लगाएका थिए

भने अन्य मुलुकका लागि १० प्रतिशत कर लागू भएको घोषणा गरेका थिए। बदलामा बेइजिङले अमेरिकी सामानमा १२५ प्रतिशत कर लगाएको छ।

वेसेन्टका अनुसार दुवै पक्षले ती शुल्कहरू ११५ प्रतिशत विन्दुले घटाउन सहमत भएका छन्। यसको अर्थ अमेरिकामा आयात हुने चिनियाँ सामानमाथि ३० प्रतिशत कर लाग्ने र चीन आयात हुने अमेरिकी सामानमा १० प्रतिशत कर लगाइने छ। वक्तव्यमा दुवै पक्षले आर्थिक र व्यापारिक सम्बन्धका बारेमा छलफल जारी राख्ने संयन्त्र स्थापना गर्न सहमति जनाएका छन्। चीनले वार्तामा 'उल्लेखनीय प्रगति'को भन्दै

प्रशंसा गरेको छ। 'यो कदम दुई देश र विश्वको साक्षात् हितमा छ,' चिनियाँ वाणिज्य मन्त्रालयले भनेको छ, 'अमेरिकाले चीनसँग मिलेर एकतर्फी शुल्क वृद्धिको गलत अभ्यासलाई सच्याउन काम गरिरहेको छ।'

गत अप्रिलमा अमेरिकी राष्ट्रपति ट्रम्पले कर आक्रमण सुरु गरेपछि ओरालो लागेको अमेरिकी डलरको भाउ अमेरिकी सेयरबजारको भविष्य उज्ज्वल भएको अमेरिकी सञ्चारमाध्यमहरूले उल्लेख गरेका छन्। सहमतिले युरोपेली र एसियाली बजारमा पनि उछाल आएको छ।

वासिङ्टन र बेइजिङबीचको व्यापार विवादले वित्तीय बजारलाई

निराश बनाएको थियो र नयाँ करले मुद्रास्फीतिलाई पुनर्जीवित गर्ने र विश्वव्यापी आर्थिक मन्दी निम्त्याउने डर बढाएको थियो।

'भविष्यका लागि राम्रो संकेत'

विश्व व्यापार संगठनका प्रमुख नगोजी ओकोञ्जो-इबेले आइतबार भएको वार्तालाई 'महत्त्वपूर्ण कदम' भन्दै प्रशंसा गरेका छन्। 'वर्तमान विश्वव्यापी तनावका बीच यो प्रगति अमेरिका र चीनका लागिमात्र नभई बाँकी विश्वका लागि पनि महत्त्वपूर्ण छ। यसले सबैभन्दा कमजोर अर्थ व्यवस्थाहरूको चासोलाई पनि सम्बोधन गरेको छ,' उनले भने।

जेनेभास्थित संयुक्त राष्ट्रसंघका लागि स्विट्जरल्याण्डका राजदूतको निवासमा भएको बैठकअघि ट्रम्पले सामाजिक सञ्जालमा 'चीनमाथि ८० प्रतिशत कर लगाउनु ठीक देखिन्छ' भन्ने सुभाषण दिँदै कर घटाउनसक्ने संकेत दिएका थिए। हवाईट हाउसकी प्रेससचिव कारोलेन लेभिलेले पछि अमेरिकाले एकतर्फी रूपमा कर नघटाउने स्पष्ट पार्दै चीनले पनि सहूलियत दिनुपर्ने बताएका थिए। रासस/एएफपी

दक्षिण कोरियाका पूर्वराष्ट्रपति युन फेरि अदालतमा उपस्थित

सियोल- दक्षिण कोरियाका पूर्वराष्ट्रपति युन सुक योलले आफ्नो फौजदारी मुद्दाको अर्को सुनुवाइका लागि सोमबार अदालतमा उपस्थित भएका छन्। गत डिसेम्बर ३ मा संसदमा सशस्त्र सैनिक तैनाथ गरिएको नागरिक शासनलाई ध्वस्त पार्ने प्रयास गरेको भन्दै सांसदहरूले महाभियोगपछि निलम्बित युनलाई गत महिना औपचारिक रूपमा पदबाट हटाइएको थियो।

उन दक्षिण कोरियाको इतिहासमा पदमा रहेकै समय पक्राउ पर्ने पहिलो राष्ट्रप्रमुख बनेका थिए। यद्यपि, पछि उनलाई प्रक्रियागत आधारमा रिहा गरिएको थियो। युनलाई सियोलको अदालतले सुनुवाइमा उपस्थित हुन आदेश दिएको थियो र भूमिगत पार्किङस्थलबाट प्रवेश गर्ने उनको अधिकार खोसिएको थियो। यसको अर्थ उनले पहिलोपटक मिडिया स्क्रम (पत्रकारको प्रश्नको सामना गर्नुपर्ने) व्यवस्था भएको थियो।

सुट र रातो टाईमा सजिएका युन अदालतमा उपस्थित हुँदा पत्रकारको कुनै पनि प्रश्नको जवाफ नदिएर अगाडि बढेका थिए। यसअघिका सुनुवाइमा पूर्वराष्ट्रपतिले ९० मिनेटभन्दा बढी बोलेका थिए र आफूले विद्रोह गरेको कुरा अस्वीकार गरेका थिए। सन् १९९९ मा भएको 'कू' मा दुई जना सैन्य नेतापछि विद्रोहका लागि दोषी ठहरिने युन दक्षिण कोरियाका तेस्रो राष्ट्रपति हुने छन्।

विद्रोहको अभियोगमा युनलाई आजिवन कारावास वा अधिकतम सजाय वा मृत्युदण्डको सजाय हुन सक्छ। दक्षिण कोरियामा सन् १९९७ देखि मृत्युदण्डमा अनौपचारिक रोक लगाइएको छ त्यसैले उनलाई मृत्युदण्डको सजाय हुने सम्भावना कम छ।

मे महिनाको सुरुमा अभियोजनकर्ताहरूले युनलाई सैनिक कानून (मार्शल ल) को घोषणालाई लिएर शक्तिको दुरुपयोग गरेको अभियोगमा विनानजरबन्द अभियोग लगाएको थियो। रासस/एएफपी

छत्तीसगढमा सडक दुर्घटना, १३ जनाको मृत्यु

नयाँदिल्ली- भारतको मध्यक्षेत्रमा अवस्थित छत्तीसगढ राज्यमा आइतबार राति बस र ट्रक एकआपसमा ठोक्किएर नौ महिला र एक शिशुसहित कम्तीमा १३ जनाको मृत्यु भएको छ। घटनामा अन्य १४ जना घाइते भएका स्थानीय प्रहरीले पुष्टि गरेको छ।

राज्यको राजधानी रायपुर नजिकै शनिवार राति ११ बजे दुर्घटना भएको हो। आफन्तको घरमा आयोजित एक कार्यक्रममा सहभागी भएर घर फर्कदै गर्दा उक्त दुर्घटना भएको थियो। घाइतेहरूलाई स्थानीय अस्पतालमा भर्ना गरिएको छ। घाइतेमध्ये दुईजनाको

अवस्था गम्भीर रहेको बताइएको छ। राज्यका पूर्वमुख्यमन्त्री भूपेश बघेलले हालैका वर्षहरूमा छत्तीसगढमा सडक दुर्घटनाको संख्यामा वृद्धि भएको बताउँदै राज्य सरकारलाई यस्ता दुर्घटनाहरू रोक्न र मानव जीवन बचाउन कदम चाल्न आग्रह गरे। रासस/सिंहवा

Government of Nepal
Ministry of Water Supply
Department of Water Supply and Sewerage Management
Federal Water Supply and Sewerage Management Project
Ilam

Invitation for Bids

Date of publication: May 13, 2025.

1. Federal Water Supply and Sewerage Management Project - Ilam invites electronic bids from Nepalese eligible bidders for the following sealed quotations. Eligible bidder may obtain further information from the www.bolpatra.gov.np/egp.

S. N.	IFB No:	Description of Works	Estimated Cost (Exclusive of VAT and Contingencies)	Bid Security Fee	Bid Document Fee (NRS.)	Last Date of Bid Submission
1	FWSSMPILAM/16/081/082/SQ	Procurement and Supply of GI Pipes/PE-100 Pipes/Fittings for different Water Supply Projects	1769837.20	50,000.00	1,000.00	May 28, 2025. 12:00 hours.
2	FWSSMPILAM/17/081/082/SQ	Procurement and Supply of PE-100 Pipes for different Water Supply Projects	1769847.51	50,000.00	1,000.00	May 28, 2025. 12:00 hours.

2. The employer reserves the right to accept or reject, wholly or partly, any or all the bids without assigning reason, whatsoever.

Project Chief

वर्गीकृत विज्ञापन सङ्कलन काउन्टर

पशुपति विज्ञापन सेवा - सोह्रखुटे, नयाँबजार फोन नं. ४३५५७६०, ९८४१८८७७१६ ९८६६४३०१५५। स्मार्ट सर्भिस नेपाल प्रा. लि. -सिनामंगल, एयरपोर्ट, शम्भु मार्ग, फोन नं. ०१२२९६६५२९८४२६३५८१५। लोटस कम्युनिकेशन- गोगबुचोक, फोन नं. ४३६४७११। ध्रुवको पसल- डिल्लीबजार, फोन नं. ४४३९२०१। Reachmond Books Shop (रोहित दाहाल) - फोन नं. ४०१६३१८, महाराजगञ्ज, भाटभटेनी गेट। Yonjan Enterprise - Dhalku Bhishal Nagar, 4438217। दत्तकाली स्टेशनरी - नयाँबसपार्क फोन नं. ९८३३९६०७४६। सारीका स्टेशनरी पसल - फोन नं. ९८५११२९६८६। ज्ञानज्योति पुस्तक पसल बागबजार, फोन नं. ४२४००६०। विश्व स्वतन्त्र सञ्चार- सुन्धारा, फोन नं. ४२१९४१२। निशा बुक्स एण्ड स्टेशनरी - लगनखेल, ५५३१५५७, ९८४१६२७४८९। वीडलिंक मिडिया प्रा. लि. - पुरानो बानेश्वर चोक, फोन नं. ४४४२३०९, २०१४९३२, ९८४९६०६१४। हिमचुली स्टेशनरी- बालाजु नेपालटार, फोन नं. ४३६७२४२, ९८४१४४००६३। मल: स्टेशनरी- गढाघर ठिमी, फोन नं. ६६३०७५७। B-Tech Nepal- पुतलीसडक चोक, फोन नं. 9851079417, 2297501। HaLMax Communication - Jamal Kathmandu, 4224181, 4245457, 9841853198, (Hari Dawadi) जमलको पुलमुनी- विश्वज्योति हल हसाइडमा, वी.एण्ड वी. कम्युनिकेशन एण्ड साइबर- कलकी चोक फोन: ०१-४२७६५३०, फ्याक्स: ०१-४२७६५३२। दाजुभाइ स्टेशनरी - पिपलास्थान, गौशाला, फोन: ०१-४४९४६५५, ९८४९५०८१९९, ए.आर. स्टेशनरी च्यासल गेट - ९ ललितपुर फोन नं. ९८४१२६६९८९, हलफ्याक्स मिडिया एण्ड कम्युनिकेशन जमल, काठमाडौं सम्पर्क : ०१- ४२२४१८९, ०१- ४०१२७७७, लोटस एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ गोगबु चोक फोन नं. ९८५१०२४३९८ र ९८६०३४६२५७, कमल स्टेशनरी, सिफल फोन नं. ९८४३२६४२३२, ०१४५८०८१८।

'जलविद्युत्मार्फत क्षेत्रीय आर्थिक सहकार्य जरूरी'

ढाका (बंगलादेश)- बंगलादेश सरकारका प्रमुख सल्लाहकार मुहम्मद युनुसले जलविद्युत्का क्षेत्रमा सहकार्य आवश्यक भएको बताएका छन्।

बंगलादेशमा रहेकी प्रतिनिधिसभाका उपसभामुख इन्दिरा रानासंग सोमबार ढाकामा भएको भेटमा उनले बंगलादेश, नेपाल, भूटान र भारतको उत्तरपूर्वका सात राज्यबीच जलविद्युत्, स्वास्थ्य सेवा र सडक पूर्वाधारमा अन्तरदेशीय सहकार्य आवश्यक भएको बताएका हुन्।

प्राध्यापक युनुसले भने, 'बंगलादेश, नेपाल, भूटान र भारतको उत्तरपूर्वमा रहेका सातवटा राज्यबीचको एकीकृत आर्थिक योजना आवश्यक छ, यसबाट हामीले छुट्टाछुट्टै भन्दा सँगै भएर धेरै फाइदा लिन सक्छौं', उनले भने।

उनले नेपाल र बंगलादेशबीच जलविद्युत्को क्षेत्रमा दूरिलो सहकार्य गर्न सकिने उल्लेख गरेका थिए। गत अक्टोबरमा

बंगलादेश-नेपाल-भारतमाफ नेपालबाट बंगलादेशमा भारतीय ग्रीडमार्फत ४० मेगावाट विद्युत् त्याउनका लागि त्रिपक्षीय सहमति भएको थियो।

उनले बंगलादेशले यस क्षेत्रमा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच विस्तारमा प्रतिबद्धताका साथ काम गरिरहेको पनि उल्लेख गर्नुभयो। हामीले रंगपुरमा सुरु गर्न लागेको एक हजार शय्याको अस्पतालको सेवा नेपाल र भूटानबाट आउने विरामीका लागि पनि लक्षित छ, क्षेत्रीय सहकार्यबाट स्वास्थ्य क्षेत्रमा समृद्धि हासिल गर्न सकिन्छ, उनले भने।

त्यस अवसरमा उपसभामुख इन्दिरा रानाले विभिन्न क्षेत्रमा द्विपक्षीय सहकार्यका लागि नेपालको इच्छुक रहेको उल्लेख गरेकी थिइन्। 'नेपालका सबै सांसदहरू बंगलादेशसँग नजिक रहेर काम गर्न चाहना राख्नुभएको छ, हामी दुई देशबीचमा आर्थिक सहकार्य र नागरिकस्तरमा सम्बन्ध विस्तारमा गम्भीर छौं।'

उनले हाल बंगलादेशका मेडिकल कलेजमा दुई हजार सात सयभन्दा बढी नेपाली विद्यार्थी रहेको उल्लेख गर्दै यहाँको गुणस्तरीय शिक्षाको प्रशंसा गरिन्। साथै उनले यसमार्फत दुई देशबीचमा शैक्षिक सहकार्य पनि गर्न सकिने सम्भावना औल्याए।

त्यसअवसरमा दुवै पक्षबाट भौतिक अन्तरावद्धताका विषयमा छलफल भएको उपसभामुख रानाको सचिवालयले जनाएको छ। प्रमुख सल्लाहकार युनुसले दुई देशबीच सडक सञ्जाल विस्तारबाट नेपालले उल्लेख मात्रामा व्यापारिक लाभ लिन सक्ने धारणा राखे।

त्यस अवसरमा बंगलादेशका लागि नेपालका राजदूत घनश्याम भण्डारी, प्रमुख सल्लाहकार युनुसका दिगो विकास लक्ष्य कार्यक्रमका संयोजक लामिया मोरसेद र बंगलादेशका परराष्ट्र मन्त्रालयका महाप्रबन्धक इस्मात जहानलगायतको उपस्थिति थियो। रासस

'निजी क्षेत्रका समस्या सम्बोधन गर्न निरन्तर सुधार'

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- उपप्रधान एवं अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेलले मुलुकको अर्थतन्त्रलाई चलायमान गर्दै निजी क्षेत्रका समस्या सम्बोधन गर्न सरकार निरन्तर सुधारका काममा लागिरेको बताएका छन्।

नेपाल चेम्बर अफ कमर्सद्वारा आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को राजश्व नीति तथा कार्यक्रम, आर्थिक विधेयक र बजेट तर्जुमाका लागि प्रस्तुत सुझाव ग्रहण गर्दै सोमबार उनले अर्थतन्त्रमा निजी क्षेत्रको योगदानको महत्व राम्रोसँग बुझ्ने कारण सरकारले अधिकतम सहजीकरण गरिरहेको उल्लेख गरे। अर्थमन्त्री पौडेलले भने, 'वर्तमान सरकार गठन भएलगत्तै निजी क्षेत्रले लामो समयदेखि भनिरहेका समस्या अन्त्य गर्न कानून संशोधनलगायतका महत्वपूर्ण प्रयास भएका छन्। त्यसलाई कार्यान्वयन गर्न आवश्यक निर्णय लिएर अघि बढिरहेका छौं। आर्थिक सुधार सुझाव आयोगले दिएको प्रतिवेदनलाई सरकारले आत्मसात गर्नेछ।' आमउपभोक्ताको आम्दानी, रोजगारी, उत्पादन र उत्पादकत्वसहित समग्र राष्ट्रिय आयआर्जन बढाउने सिलसिलामा सरकारले एकपछि अर्को सुधारका कदम अघि बढाएको भन्दै उनले अर्थतन्त्रका क्षेत्रमा देखिएका समस्या समाधानका निम्ति सरकार गम्भीर र सजग रहेको बताए। वर्तमान सरकार गठन भएयता अर्थतन्त्रका प्रयास र सबैजसो परिस्वरुपमा सकारात्मक प्रगति भएको तथ्यले बताएको उनको भनाइ थियो। 'सरकार हाल

प्राप्त उपलब्धिमा चित्त बुझाएर बस्दैन, थप उपलब्धि हासिल गर्नपर्छ भन्ने मान्यताका साथ आगामी आर्थिक वर्षको बजेट निर्माणमा लागेका छौं', उनले भने।

निजीक्षेत्र अर्थतन्त्रको महत्वपूर्ण हिस्सा भएको यसको आत्मबल र विश्वासलाई प्रबर्द्धन गर्न सरकार सकारात्मक रहेको जनाउँदै अर्थमन्त्री पौडेलले चेम्बरले दिइएका उचित सुझावलाई आवश्यकताका आधारमा ग्रहण गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे।

त्यसअवसरमा नेपाल चेम्बर अफ कमर्सका अध्यक्ष कमलेशकुमार अग्रवालले संसद्का दुई ठूला दल मिलेर बनेको वर्तमान सरकारबाट निजी क्षेत्रले ठूलो अपेक्षा राखेको गरे। उनले भने, 'सरकारको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमले पनि आगामी दिनमा अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउन मद्दत पुग्ने देखिन्छ। निजी क्षेत्र सम्मिलित उच्चस्तरीय आर्थिक सुधार सुझाव आयोगको प्रतिवेदनले महत्वपूर्ण सुझाव

दिएको छ। त्यसको कार्यान्वयनले आर्थिक क्षेत्रमा आशाको संकेत देखिनेछ।' आर्थिक समृद्धिका महत्वपूर्ण आधार कृषि, पर्यटन र ऊर्जा क्षेत्रको विकास, रोजगारी सृजना, व्यावसायिक र औद्योगिक लगानीको वातावरण तथा उत्पादन बृद्धिलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेर आगामी बजेट निर्माण हुनुपर्नेमा जोड दिँदै चेम्बरले गैरकर, मूल्य अभिवृद्धि कर, आयकर, अन्तःशुल्क, राजश्व अनुसन्धान तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण, भन्सारलगायत विषयमा सुझाव प्रस्तुत गरेको छ।

यस्तै, विद्युतीय सवारीसाधनमा कर बृद्धि गर्न नहुने तथा आयातित सामानमा अति आवश्यक वस्तुवाहेक एमआरपी अनिवार्य हुन नहुने, आगामी बजेटमा बैङ्क, वित्तीय तथा विमा, कृषि जडिबुटी तथा वनजन्य उत्पादन, ऊर्जा र उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्तिको विषयमा समेट्न र सम्बोधन गरिनुपर्नेलगायत एक सय एक विषयमा दिइएको छ।

रेसुंगाबाट सातामा तीन पटक उडान हुने

तम्घास (प्रस)- यात्रुको चाप बढेसँगै गुल्मीको रेसुंगा विमानस्थलबाट हप्तामा तीन पटक उडान हुने भएको छ। विगत केही समययता साप्ताहिक उडान भई आएको पनि यात्रुको चाप हेरेर आइतबार, मंगलबार र विहीबार गरी हप्तामा तीन पटक सेवा दिने रेसुंगा विमानस्थल स्टेसन प्रमुख सुमन थापाले जानकारी दिए।

नेपाल एयरलाइन्सका जहाज अभावका कारण सेवा नियमित हुन सकेको थिएन। नेपाल एयरलाइन्सको टुइनेटर जहाजमार्फत सेवा

सञ्चालन हुँदै आएको छ। नेपाल एयरलाइन्सका जहाज मर्मतपछि नियमित उडान पुनःसुरु गरेको हो। रेसुंगा-काठमाडौंका लागि रू सात हजार ८०

रू सात हजार दुई सय ८० भाडार कायम छ।

मौसम खराबी र जहाज अभाव देखाएर नियमित उडान हुनसकेको थिएन। हप्तामा तीन दिन हुने उडानले गुल्मीमा उल्साह छाएको स्थानीय मनोज कार्कीले बताए।

निगमको १८ सिट क्षमताको जहाजले विहान ६:१० बजे काठमाडौंबाट रेसुंगा र विहान ७:१५ बजे रेसुंगाबाट काठमाडौंका लागि उडान गर्ने गरी समय निर्धारण गरेको छ।

प्रतिकूल मौसमले सगरमाथा आरोहण प्रभावित

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- वसन्त ऋतुमा सगरमाथासहितका विभिन्न हिमाल आरोहण जारी छ। तथापि प्रतिकूल मौसमका कारण सोमबार सगरमाथा, कञ्चनजंघालगायत हिमालको आरोहण प्रभावित भएको छ। पर्यटन विभागका अनुसार सगरमाथामा तीव्र गतिको हावाका कारण आरोहण प्रभावित भएको हो।

विभागका निर्देशक हिमाल गौतमले भने, 'सगरमाथामा तीव्र गतिको हावा बहेका कारणले गर्दा आरोहण हुन नसकेको खबर आएको छ।' आरोहणको तयारीमा रहेका धेरै संख्याका आरोही अहिले सुरक्षित स्थलतर्फ फर्किदैछन्। अक्सिजन पर्याप्त भएका आरोही भने दोस्रो र तेस्रो शिविरमा अनुकूल मौसमको प्रतिक्रियामा छन्। सगरमाथाको आधार शिविरमा रहेको पर्यटन विभागको अस्थायी फिल्ड कार्यालयका प्रतिनिधि पासाड भोटेका

अनुसार मौसममा आएको खराबीले सगरमाथा आरोहण प्रभावित भएको छ। मौसमका कारण मे १५ तारिखमा आरोहण गर्ने योजना रद्द भएको छ। सम्भवतः मे १४ तारिखको आरोहण योजना पनि रद्द हुनेछ। उक्त मितिमा सगरमाथाको चुचुरोमा पुग्ने योजना बनाएका आरोही आधार शिविर फर्किरहेको विभागका प्रतिनिधि भोटेले बताए। उनले भने, 'मौसमका कारण सगरमाथाको आरोहण हुनसकेको छैन। चौथो शिविर पुगेका आरोही आजसम्म सबैजना आधार शिविर आउनुहुन्छ होला।'

मौसम खराबीका कारण अबको तीन/चार दिन सगरमाथा आरोहण नहुने जनाइएको छ। मौसमले साथ दिए मे १८ तारिखदेखि सगरमाथा आरोहण हुने विभागले उल्लेख गरेको छ।

सगरमाथा आरोहण व्यवस्थापनको जिम्मेवारी पाएको एकटके एक्सपिडिसन कम्पनीका अनुसार मे ११ देखि १४ तारिखसम्म सर्वाधिक सप्यामा आरोही चुचुरोमा

पुग्ने सम्भावना थियो। मे १२ देखि १५ सम्म 'समित बिन्डो' रहेको थियो। मे १६ र १७ मा हिमपात हुने अनुमान गरिएको थियो। तर पाँच दिन अगाडि नै सगरमाथा क्षेत्रको मौसम विग्रिएर आरोहण अवरुद्ध भएको हो।

हालसम्म सगरमाथाको चुचुरोसम्म डोरी टाँगने (रोप फिक्सिङ) सहित चार समूहका आरोहीले मात्रै सगरमाथा चढेको विभागको फिल्ड कार्यालयले जनाएको छ। कञ्चनजंघा हिमालमा पनि प्रतिकूल मौसमले आरोहण प्रभावित भएको विभागले जनाएको छ।

मे १० तारिखमा दावा फुञ्जो शोर्पा र फुर्साङ शोर्पाले सगरमाथा आरोहण गरेका छन्। यस्तै मे ११ मा वेलायतका आरोही मिचेल लियोनार्ड डाक्रेले आरोहण गरे। नेपालबाट ग्याल्जे शोर्पा, फुरी शोर्पा र आङ पेम्बा शोर्पाले सगरमाथा आरोहण गरेका छन्। त्यस्तै इन्डोनेसियाका पेटिसियो एरेभालोले पनि सोही दिन आरोहण गरेका छन्। मे ११

तारिखकै दिन दावा फुञ्जो शोर्पाले लोहोले हिमालको पनि आरोहण गरेका छन्। आरोहीहरू अहिले सगरमाथाको दोस्रो र तेस्रो शिविर आसपास प्रतिभारत छन्। त्यसैगरी यस याममा पाँच नेपाली, तीन चिनियाँ आरोही र एक किर्गिस्तानीले मकालु आरोहण गरेको विभागको फिल्ड कार्यालयले जनाएको छ।

वसन्त ऋतुको सगरमाथा आरोहण यही वैशाख २६ गतेदेखि सुरु भएको हो। एटके एक्सपिडिसन कम्पनीबाट खटिएका सात जनाको शोर्पा टोलीले शुरुवार साँझ ५ बजे सगरमाथाको चुचुरोमा टोरी टाँगेर आरोहणको ढोका खोलेका थिए।

यो याममा सर्वोच्च शिखर सगरमाथासहित २६ हिमाल आरोहणका लागि ११९ आरोही समूहका दुई सय ४० महिला र ८८७ पुरुष गरी कूल एक हजार १२७ जनाले आरोहण अनुमति लिएका छन्। सबैभन्दा बढी सगरमाथा आरोहणमा ४५ आरोही समूहका ८४ महिला र ३२७ पुरुष गरी कूल ४५६ आरोहीले आरोहण अनुमति लिएका छन्।

शोधनान्तर स्थिति तीन खर्ब ४६ अर्ब २३ करोडले बचतमा

काठमाडौं (प्रस)- चालु आर्थिक वर्षको नौ महिनामा शोधनान्तर स्थिति रू तीन खर्ब ४६ अर्ब २३ करोडले बचतमा रहेको छ।

नेपाल राष्ट्र बैंकले सार्वजनिक गरेको विवरण अनुसार, अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा शोधनान्तर स्थिति रू तीन खर्ब ६५ अर्ब १६ करोडले बचतमा थियो। अमेरिकी डलरमा अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा दुई अर्ब ७५ करोडले बचतमा रहेको शोधनान्तर स्थिति समीक्षा अवधिमा दुई अर्ब ५५ करोडले बचतमा रहेको छ।

त्यसैगरी समीक्षा अवधिमा चालु खाता र दुई खर्ब १० अर्ब २२ करोडले बचतमा छ। अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा चालु खाता र एक खर्ब ७९ अर्ब ८३ करोडले बचतमा थियो। अमेरिकी डलरमा अघिल्लो वर्षको

सोही अवधिमा एक अर्ब ३५ करोडले बचतमा रहेको चालु खाता समीक्षा अवधिमा १ अर्ब ५५ करोडले बचतमा छ।

समीक्षा अवधिमा खुद पुँजीगत ट्रान्सफर रू सात अर्ब ७१ करोड रहेको छ। अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा खुद पुँजीगत ट्रान्सफर रू चार अर्ब ७८ करोड रहेको थियो। यसैगरी, समीक्षा अवधिमा रू आठ अर्ब ९६ करोड प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी भित्रिएको छ। अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी रू छ अर्ब ४९ करोड थियो।

कुल विदेशी विनिमय सञ्चित १८ दशमलव नौ प्रतिशतले बृद्धि भई चैत मसान्तमा रू २४ खर्ब २६ अर्ब ८४ करोड पुगेको छ। अमेरिकी डलर सञ्चित गत असार मसान्तमा १५ अर्ब २७ करोड

रहेकामा गत चैत मसान्तमा १५ दशमलव चार प्रतिशतले बृद्धि भई १७ अर्ब ६३ करोड पुगेको छ।

कुल विदेशी विनिमय सञ्चितमध्ये नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको सञ्चित गत असार मसान्तमा रू १८ खर्ब ४८ अर्ब ५५ करोड रहेकामा गत चैत मसान्तमा १५ दशमलव छ प्रतिशतले बृद्धि भई रू २१ खर्ब ३६ अर्ब ४६ करोड पुगेको छ।

बैंक तथा वित्तीय संस्था (नेपाल राष्ट्र बैंकवाहेक) सँग रहेको विदेशी विनिमय सञ्चित गत असार मसान्तमा रू एक खर्ब ९२ अर्ब ५५ करोड रहेकामा २०८१ चैत मसान्तमा ५० दशमलव आठ प्रतिशतले बृद्धि भई रू दुई खर्ब ९० अर्ब ३८ करोड कायम भएको छ। गत चैत मसान्तको कुल विदेशी विनिमय सञ्चितमा भारतीय मुद्राको अंश २० दशमलव चार प्रतिशत छ।

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhahabonline.com

facebook [www.facebook.com/Prabhahab Online](https://www.facebook.com/PrabhahabOnline)

प्रभाव दैनिक